

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 564

Poznań, sobota dnia 10 grudnia 1932

Rok XXVII

Poznań, 9 grudnia.

Skutki szkodliwych sympatyj

Nadzwyczajne Zgromadzenie Ligi Narodów, obradujące obecnie w Genewie, wybrało p. Avenola, Francuza, sekretarzem generalnym Ligi. Urzędujący jeszcze obecny sekretarz generalny sir Eric Drummond mianował p. Pilotiego, Włocha, zastępcą sekretarza generalnego. Pozostają jeszcze do załatwienia nominacje podsekretarzy generalnych. W zasadzie są już one rozstrzygnięte. Jednym z podsekretarzy generalnych zostanie Niemiec p. von Trendelenburg, znany z rozmaitych rokowań handlowych, który obejmie w sekretarjacie Ligi całokształt doniosłych spraw gospodarczych.

W ten sposób zlikwidowana została wlokąca się od trzech lat sprawa reorganizacji sekretarjatu Ligi Narodów. Kwestja ta wywołała długie i zacięte walki. Wszystkie państwa doceniają znaczenie sekretarjatu Ligi i starają się usilnie o zdobycie w nim jak największej ilości stanowisk dla swoich obywateli. Sekretariat Ligi jest tą instytucją genewską, która urzęduje i pracuje stale. Zgromadzenie Ligi zbiera się w zasadzie raz na rok, a Rada Ligi trzy razy. Cała zatem praca Ligi Narodów skoncentrowana jest w sekretarjacie. Tam zapadają decyzje, tam przygotowuje się różne raporty i uchwały, przyjmowane następnie przez Zgromadzenie, względnie Radę Ligi Narodów. Zwłaszcza w dziedzinie mniejszości narodowych wpływ sekretarjatu Ligi jest bardzo silny.

Polska ma w sekretarjacie Ligi tylko 5 urzędników na wyższych stanowiskach, przyczem trzech z nich należy do rasy żydowskiej. Nie skorzystaliśmy z ostatniej reorganizacji biura Ligi Narodów, by powiększyć udział obywateli polskich w zespole urzędniczym instytucji genewskiej.

Taktyka, jaką obrała nasza delegacja przy tej okazji, była jak najfatalniejsza. Wysiłki jej skoncentrowały się w kierunku zdobycia stanowiska podsekretarza generalnego dla p. dr. Rajchmana, urodzonego w Warszawie, a piastującego stanowisko dyrektora sekcji higieny w sekretarjacie Ligi.

Choć p. dr. Rajchman jest osobistością znaną w różnych kołach międzynarodowych, nazwisko jego okazało się bardzo niepopularne, mimo usilnych i upartych zabiegów delegacji polskiej. Pominąwszy zarzuty natury personalnej, które stawiano p. Rajchmanowi, oraz jego zbyt jednostronne zaangażowanie się po stronie Chin w zatargu mandżurskim, co u urzędnika Ligi jest źle widziane, główną przyczyną niepowodzenia tej kandydatury było narażenie się p. Rajchmana katolickiej opinii całego świata.

Mianowicie wiosną i latem tego roku w urzędowym organie Watykanu „Osservatore Romano“ ukazał się szereg artykułów, piętnujących osobiście działalność p. Rajchmana, jako sprzeczną z zasadami moralnymi i katolickimi.

Anglja i Włochy zapłacą swój dług

Stany Zjednoczone podtrzymują w swej odpowiedzi pod adresem Wielkiej Brytanji żądanie uiszczenia raty grudniowej — Przygotowania Anglji i Włoch do zapłacenia należnych sum

London, 9. 12. (PAT). Nowa nota amerykańska, która podtrzymuje żądanie dokonania pełnej zapłaty w dn. 15 grudnia, oraz zapowiada proponowanie kongresowi utworzenie specjalnej komisji dla rozpatrzenia zagadnienia długów nie wywołała już w Londynie najmniejszego wrażenia. Nikt nie spodziewał się zmiany stanowiska Ameryki i koła gospodarcze oswoiły się dostatecznie z faktem, że 15 grudnia W. Brytanja dokona zapłaty w złocie. Faktycznie Bank Angielski poczynił szereg niezbędnych przygotowań i znaczną część złota już załadowano.

Zapowiedź Hoovera, że naesele kongresowi wniosek w sprawie powołania do życia komisji, która by rozpatrzyła kwestję długów, nie wywołuje w Londynie żadnego zadowolenia. W kołach miarodajnych wyjaśniają, że tego rodzaju krok Hoovera mógłby tylko utrudnić przyszłą sytuację, bowiem związałby ręce swemu następcy.

Plan Roosevelta polega na tem, aby dokonano obecną zapłatę i żadne dalsze decyzje nie zapadły. Roosevelt mając w ten sposób wolne ręce, zwróciłby się z własnym projektem do przyszłego kongresu, którego skład zapowiada możliwość większego zrozumienia dla konieczności rewizji.

W Londynie mają do Roosevelta więcej zaufania niż do Hoovera i dlatego ewentualne wystąpienie tego ostatniego z propozycją do obecnego kongresu uważane byłoby raczej jako utrudnienie sytuacji a nie jej ułatwienie. Liczą jednak na to, że kongres podtrzyma swoje nieprzejednane sta-

nowisko co otworzy wolne pole działania dla Roosevelta.

Rzym, 9. 12. (Tel. wł.) Wielka rada faszystowska uchwaliła wezwać rząd włoski do uiszczenia raty długu wojennego. Mussolini wydał zarządzenie, aby przygotowano się do wypłaty odpowiedniej kwoty.

Druga nota Polski domaga się odroczenia raty grudniowej, której nie może zapłacić

Nowy Jork, 9. 12. (Tel. wł.) — Dziś amb. Filpowicz doręczył w Waszyngtonie sekretarzowi stanu Stimsonowi notę Polski w sprawie długów, oraz w kwestji uiszczenia raty grudniowej, która wynosiłaby około 27 milionów zł.

W nocy tej rząd polski proponuje ponownie odroczenie zapłacenia wspomnianej raty i omawia sposób powstania długu, który zaciągnięto w 1919 r. zakupując w Stan. Zjedn. różnych towarów, przeważnie żywnościowych i starych materiałów wojskowych za kwotę 159 mil. dol. Do bieżącego roku dług ten urosł z powodu procentów o przeszło 40 milionów.

W dalszym ciągu nota podaje szereg motywów, usprawiedliwiających stanowisko Polski i domagających się dalszej dyskusji w sprawie długów. Przedewszystkiem podkreśla się, że

zawarła ona jako pierwsza układ w sprawie długów, stwarzając już tem samem precedens. Następnie zwraca się uwagę na obecną fatalną sytuację w handlu międzynarodowym, która nie oszczędziła również i Polski, na konieczność niedopuszczenia do dalszych komplikacji gospodarczych i ewentualne skutki w razie zapłacenia grudniowej raty.

Warszawa, 9. 12. (Tel. wł.) — W kołach miarodajnych twierdzą, że Polska ureguluje tylko swe zobowiązania handlowe i obligacyjne natomiast nie będzie mogła uiszczać zasadniczych długów w związku z zakupem materiałów wojennych i towarów.

Obrady konserwatystów

Warszawa, 9. 12. (Tel. wł.) W ciągu ostatnich dni toczyły się obrady rad naczelnych organizacji konserwatystów: krakowsko-warszawskiej, wielkopolskiej i wileńskiej. Zalecono p. Radziwiłłowi, aby postulaty konserwatystów przedstawił premierowi Prystorowi.

W najważniejszej kwestji, mianowicie w sprawie zjazdu konserwatystów, powołano osobną komisję, złożoną z trzech osób: pp. Leszczyńskiego, Sobolewskiego i Wańkowicza, która ma za zadanie ustalić zasady, na jakich konsolidacja mogłaby się oprzeć. W ten sposób jest to dalsze przewlekanie załatwienia tej sprawy. (w)

Klub Narodowy przeciw ratyfikacji dwóch umów z Niemcami

Warszawa, 9. 12. (Tel. wł.) Na posiedzeniu sejmowej komisji zagranicznej postanowiono ratyfikować 7 różnych konwencji międzynarodowych.

Przeciwko ratyfikacji dwóch umów z Niemcami, a mianowicie o t. zw. małym ruchu granicznym i o zniesieniu trybunału polsko-niemieckiego gło-

wali posłowie Klubu Narodowego. — Przeciwko pierwszej konwencji dlatego, że nie otrzymali dodatkowych wyjaśnień, a przeciwko drugiej — ponieważ uważają ją jako ciąg dalszy t. zw. traktatu likwidacyjnego z r. 1929, przeciwko któremu Klub Narodowy najenergiczniej wystąpił.

Różne katolickie pisma francuskie, niemieckie i angielskie powtórzyły wywody „Osservatore Romano“. Przyczyną stanowiska najwyższych katolickich kół stał się raport, opracowany przez sekcję higieny Ligi Narodów z podpisem p. Rajchmana, w którym znajduje się ustęp, poświęcony propagandzie neomaltuzjanizmu i zalecający stosowanie środków przeciwpłodowych.

To właśnie stanowisko szefa sekcji higieny wywołało oburzenie. Wszystkie katolickie organizacje kobiece, złączone w związku międzynarodowym w Utrechcie, wydały odezwę przeciw polityce p. Rajchmana. Inne organizacje nadesłały protesty wprost do Genewy. W Polsce protest złożył Związek Katolickich Stowarzyszeń Akademickich w Warszawie.

Wreszcie w czasie Zgromadzenia Ligi Narodów w październiku tego roku delegat Irlandji, poparty przez szereg państw katolickich, zaatakował ostro sprawozdanie, opracowane przez p. Rajchmana, na skutek czego raport ten został wycofany i ma być zredagowany no nowo z uwzględnieniem postulatów świata katolickiego.

Czy można się było spodziewać, że po tej kompromitacji p. Rajchman, jako oficjalny kandydat Polski na stanowisko podsekretarza generalnego, skupi pożądaną większość w Genewie? Czy upieranie się przy tym nazwisku nie zaszkodziło jedynie uzasadnionemu postulatowi Polski wzięcia większego udziału w pracach sekretarjatu Ligi? Ale czemu forsowano tę kandydaturę? Czy poza p. Rajchmanem nie miano innych nazwisk do dyspozycji?

W każdym razie z walki o reorganizację sekretarjatu Polska wyszła z kwitkiem. Powinno to być dostateczną dla nas nauką, że czas odstąpić od zupełnie błędnych zapatrywań na posunięcia na terenie międzynarodowym.

W okresie pomajowym zakorzenił się bowiem pogląd, że dla uzyskania sukcesów w dyplomacji należy postugiwać się Żydami. Zasadę tę stosowano aż do przesady na terenie genewskim. Delegacja polska nad Lemaniem istotnie nieraz sprawiała wrażenie delegacji Palestyny. I gdyby jeszcze odnosiła sukcesy! Inne delegacje Żydów w swoim tonie nie miały, a znacznie im się lepiej powodziło. Reprezento-

wanie Polski przez Żydów nasuwało jedynie refleksje o ubóstwie umysłowym i o braku wyrobienia politycznego rasy polskiej. Nie podnosiło to autorytetu naszego narodu.

Napewno znacznie większe powodzenie odnieśliśmy, gdyby zamiast wysuwać Żydów, wskazywali na katolicki charakter Polski. Ten moment jest zupełnie przez naszą propagandę pomijany, a nawet świadomie przemilczany. Tymczasem w samej Lidze Narodów jest silna grupa państw katolickich, z którą wszyscy się liczą. Czemu Polska nie pretenduje do zajęcia miejsca czołowego wśród państw katolickich? Czemu nie wskazuje na swoje znaczenie, jako kraju katolickiego? Czemu nie zwraca uwagę, że np. Pomorze jest nie tylko polskim, ale i je-dynym, obok litewskiego, katolickim dostępem do Bałtyku, co byłoby bardzo poważnym argumentem dla katolików?

Przygoda z p. Rajchmanem i brak Polski w „wysokiej dyrekcji“ sekretarjatu Ligi nasuwają w każdym razie takie refleksje. Czas zerwać ze szkodliwymi sympatjami.

Niemcy o paktach o nieagresji

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 8 grudnia.

Zasadniczy cel niemieckiej polityki zagranicznej, t. zn. walka z traktatem wersalskim, przyświeca również Niemcom w ich stosunkach z Rosją. Stosunki niemiecko - rosyjskie były też tak długo z punktu widzenia Niemiec idealne, dopóki Rosja jako główny cel swojej polityki uważała walkę z traktatem wersalskim i ofensywę swoją kierowała na zachód w tej nadziei, że uda jej się wywołać rewolucję światową.

Wojna polsko - rosyjska w r. 1920 była z punktu widzenia Niemiec chwilą wymarzoną, jednak nastąpiła ona za rychło, w czasie, w którym Niemcy po przegranej wojnie były jeszcze zupełnie skrepowane. Od roku 1920 wszakże stosunki się zmieniły. Przedewszystkiem w samej Rosji wybija się w polityce moment rosyjski, a cofa się międzynarodowy, co symbolizuje najlepiej upadek Trockiego. Rosja musiała zwrócić oczy swoje na wschód ku Azji, przynaglona do tego rozwojem wypadków na Dalekim Wschodzie.

Pakt o nieagresji, zawarty między Polską a Rosją, a także pomiędzy Francją a Rosją jest przepiękownym i wyrazem procesu ostatnich dziesięciu lat. Walka o rewizję traktatu wersalskiego, która z punktu widzenia Rosji musiała być walką przeciwko Polsce, przesunięta została wyraźnie w polityce rosyjskiej na drugi plan.

Zawarcie przez Rosję paktu o nieagresji z Polską i z Francją przyjęte zostało w prasie niemieckiej w licznych artykułach z wyraźną tendencją uspakajającą, że nie się nie zmieniło i stosunki niemiecko - rosyjskie pozostają bez zmiany. Ten zasadniczy ton był tak jednolity w różnych organach, że wyglądało to na inspirację z jednego źródła. Oczywiście prasa niemiecka o tyle miała rację, że byłoby absurdem upatrywać w ostatnich posunięciach polityki rosyjskiej tendencję antyniemiecką, albo nawet choć oziębienia stosunków z Niemcami. O tem niema mowy.

Ale mimo to znaczenie paktów o nieagresji między Polską a Rosją, oraz Francją i Rosją jest ogromne. Kładąc wprawdzie nacisk na utrzymanie dobrych stosunków i przyjaźni z Niemcami, polityka sowiecka przestała być jednak agresywną wobec tych państw, wobec których Niemcy prowadzą agresywną politykę, t. zn. głównie wobec Polski. Rosja zaś, odwracając się od prowadzenia agresywnej polityki wobec Polski, nie jest już tym sprzymierzeńcem dla Niemiec, co Rosja, myśląca o złamaniu „barjery polskiej” dla uzyskania drogi na zachód Europy. W tych warunkach wartość przyjaźni rosyjskiej dla Niemiec zmalała, jak wogóle każdej przyjaźni, która nie jest zdecydowana pójść za niemiecką polityką atakującą aż do jej najdalejzych konsekwencji. Dla Niemiec mają, jak już wykazaliśmy w poprzednim artykule, wartość sojusze ofensywne.

Wśród licznych artykułów o paktach o nieagresji, zamieszczonych w prasie niemieckiej, a mających mniej więcej ten sam ton uspakajający, zasługują na uwagę dwa artykuły odmienne, które pojawiły się tego samego dnia, t. zn. 1 grudnia, jeden w „Berliner Tageblatt”, drugi w „Deutsche Allgem. Zeitung”.

W przeciwieństwie do artykułu swego moskiewskiego korespondenta, który dzień przedtem pisał na ten sam temat w sposób uspakajający, „Berliner

Tageblatt” p. t. „Czy mamy politykę zagraniczną?” nawołuje do rozejścia się w sytuacji i stwierdza, że dyplomatyczna karta Europy bardzo się zmieniła. „Może tylko roczne trwanie rokowań między Rosją a blokiem Francja—Polska—Rumunja — czytamy — odjęło dzisiejszemu zawarciu traktatów blask sensacji”.

A dalej pisze „Berliner Tageblatt”: „Faktem jest, że dzisiaj dopiero, prawie 12 lat po wojnie rosyjsko - polskiej, ustalony został naprawdę pokój rosyjsko - polski. Polska odciażyła swoje skrzydło wschodnie, może czuć się silniejszą i sprawią swojemu patronowi („Schutzherrn”) w Paryżu mniej troski, niż dotychczas.”

„Deutsche Allgemeine Zeitung” zaś pisze: „Faktem jest, że Sowiety nie stoja już, jak za czasów hr. Brockdorff-Rantzaua, w pierwszych liniach frontu walki przeciwko Wersalowi”. Niemiecko - rosyjskie przymierze na życie i śmierć jest według pisma iluzją. Należy się jego zdaniem zapytać, „o ile karta rosyjska po zawarciu paktów o nieagresji wogóle jeszcze może działać?”.

Celem odpowiedzi na to pytanie, autor artykułu, ukrywający się pod pseudonimem Cincinnatus, stwierdza, że Sowiety chodzi dzisiaj i w najbliższej przyszłości przedewszystkiem o spokój zewnętrzny i wyłączenie wszelkich możliwości zatargów. Wpływają na to: 1) trudności gospodarcze i niepowodzenie „rosyjskiego kapitalizmu państwowego”; 2) napięcie angielsko - rosyjskie, wyrażające się w wypowiedzeniu traktatu handlowego angielsko - rosyjskiego przez Anglię, co Rosja pragnęła wyrównać przez szybkie zawarcie paktów o nieagresji z Francją i Polską; 3) przeciwieństwa w Japonii, które specjalnie pchnęły ją do zabezpieczenia się zewnętrznego, oraz 4) dążność do porozumienia się z Ameryką, która prowadzi również politykę antyjapońską, i dla której Rosja, pogodzona z Polską i z Francją, jest partnerem pożądanym, niż Rosja izolowana.

„Cała polityka paktów o nieagresji między Francją, Polską i Rosją — oświadcza autor — była w każdym razie po stronie francuskiej i polskiej nie na ostatnim miejscu mądrą i zgrabną spekulacją na niemieckie rozdarcie wewnętrzne.” W końcu artykułu autor nawołuje Niemcy do postarania się o to, żeby w dalszym rozwoju wywołanych przez nią zmian nie zaszły wypadki, któreby musiały postawić politykę niemiecką faktycznie przed nowe i trudne decyzje.

Powyższe głosy wykazują dowodnie, że wbrew robionemu zgóry nastrojowi, polityka niemiecka odczuła pakt o nieagresji, zawarte między Francją i Rosją, jako w najwyższym stopniu niepożądane, nie dlatego co prawda, ażeby Niemcy obawiali się niechęci Rosji w stosunku do siebie. W Niemczech wie się dokładnie, że o tem niema mowy. Chodzi jednak o to, że stosunki niemiecko - rosyjskie, wyrażające się między innymi również w bardzo korzystnym dla Niemiec handlu niemiecko - rosyjskim, pozostając bardzo dobre, tracą jednak swoje ostrze ofensywne, skierowane przeciwko traktatowi wersalskiemu a Polsce w szczególności. A przecież nie tylko na dobrych stosunkach, ale właśnie na ofensywnym przymierzu Niemcom zależy.

JERZY DROBNIK.

konflikcie. Jako bowiem prezes stronnictwa radykalnego, podziela on najzupełniej jego zdanie, natomiast jako premier obecnego gabinetu musi mieć na względzie powzięte zobowiązania, na których figuruje podpis Francji...

Sytuacja więc jest nad wyraz skomplikowana, nawet dramatyczna. Czy obrady, jakie odbędą się w Paryżu pomiędzy pp. Herriotem i ministrem finansów, p. Germain-Martin, a bawiającym tu premierem Mac Donaldem i p. Neville Chamberlain, pozwolą na utworzenie wspólnego frontu francusko - angielskiego wobec Stanów Zjednoczonych, to trudno przewidzieć. Są oczywiście czynione usilne starania, by znaleźć tego rodzaju formułę. Niektórzy utrzymują, że Wielka Brytania, licząc się z faktem, że układ przyszłych sił w kongresie waszyngtońskim oraz osobiste przekonania nowego prezydenta mogą przynieść zmiany w stanowisku Ameryki co do długów, gotową byłaby uczynić teraz po raz ostatni swoje wypłaty wobec Waszyngtonu.

Tego jednak rodzaju załatwienie sprawy nie zadowolni Francji. Niektórzy usiłują jeszcze wynaleźć chociażby polowiczne załatwienie sprawy. Wyszukane są projekty, aby sumy, należne Ameryce, zostały na razie złożone albo w Banku Francji, albo też w Banku wypłat międzynarodowych w Bazylei. Wątpliwem jest jednak, by na tego rodzaju kompromis zgodził się tutejszy parlament; wątpliwem jest również, by mógł on zadowolnić Stany Zjednoczone.

Wobec tego, debaty, jakie odbędą się w izbie w sprawie długów, mogą spowodować łatwo kryzys rządowy. Ewentualność ta była w ostatnich dniach poważnie brana pod uwagę. W kołach dobrze poinformowanych mówi się jednak, że gdyby gabinet Herriota został obalony z powodu opozycji parlamentu co do wypłaty, przypadającej na 15 grudnia, to najprawdopodobniej na czele nowego rządu stanąłby... p. Herriot, przeprowadzając w nim jedynie pewne tylko zmiany.

I. BRIARES.

Pogłoski

W prasie krąży znowu najrozmaitsze pogłoski na temat sytuacji politycznej. A więc mówi się, że we wtorek, dn. 13 bm., na posiedzeniu Sejmu premier Prystor wygłosi wielką mowę na tematy gospodarcze, przyczem omówi szczególnie sprawę splacenia w dniu 15 grudnia raty dłużniczej w Ameryce.

Jednocześnie w szeregu pism ukazała się wiadomość, że jeszcze przed świętami nastąpi zmiana rządu, że na czele gabinetu stanie pos. Janusz Radziwiłł, którego ostatnie znamienne przemówienie w Krakowie w obronie niezależności opinii wywołało liczne komentarze, że będzie to rząd „pojednania” itd. „Pacyfikacji wewnętrznej” domagają się sfery gospodarcze, które straciły nadzieję, by sytuacja uległa szybkiej poprawie. Niedawne obrady warszawskiej

izby przemysłowo - handlowej były pod tym względem dość znamienne. Notujemy te pogłoski z obowiązku dziennikarskiego. Według naszych wiadomości, „sanacja” chciałaby może stworzyć pozory zmiany kursu, lecz w gruncie rzeczy pozostawić swój system w mocy. Wpływowe czynniki obozu rządzącego dowodzą, że w odpowiedzi na sytuację w kraju nie należy kursu łagodzić, ale go zaostriżyć.

Pewnym wydaje się tylko, że Sejm obradować będzie wyłącznie do końca przyszłego tygodnia, t. j. do 17 bm. Odbędzie on zapewne jeszcze jedno tylko posiedzenie, poczem rozpoczyna się ferie świąteczne, które trwać będą do 10 stycznia. Praca w Sejmie zredukowana jest więc do minimum.

Z innych wypadków politycznych należy się spodziewać w lutym 1933 r. rozprawy apelacyjnej w procesie brzeskim.

Ważne sprawy w komisjach sejmowych

Zmieniona taktyka „sanacji” w sprawie referentów

W środę obradowało w Sejmie kilka komisji. Na porządku dziennym było tylko przydzielanie referatów, ale mimo to obrady obfitowały w charakterystyczne momenty. Do tej pory bowiem „sanacja” stawiała sprawę referatów w ten sposób, że przydzielanie posłom opozycyjnym wniosków ich klubów do zreferowania uzależniała wbrew wszelkim obyczajom parlamentarnym od obejmowania przez nich referowania niektórych działów budżetowych i innych przedłożeń rządowych. Rezultat był taki, że referaty przydzielano wyłącznie posłom B. B. a opinia publiczna widziała w tem chęć utracenia wszystkich wniosków opozycji.

W komisji prawniczej

W środę niektóre komisje z tem zewrały. W komisji prawniczej referat wniosku Ch. D. o uchylenie dekretu Prezydenta w sprawie przeniesienia sędziów w stan spoczynku objął poseł Bittner (Ch. D.); referat wniosku P. P. S. o uchylenie rozporządzenia Prezydenta o postępowaniu doraźnym objął poseł Świątkowski z P. P. S.; referat dwóch wniosków, jednego P. P. S. o uchyleniu dekretu Prezydenta o Trybunale Administracyjnym, a drugiego Klubu Narodowego w sprawie uchylenia rozporządzenia Prezydenta, zmieniającego prawo ustroju sądów powszechnych, objął poseł Nowodworcki z Klubu Narodowego.

Wniosek Klubu Narodowego w sprawie kierowników przedsiębiorstw państw.

Na porządku dziennym komisji skarbowej była sprawa referatu sensacyjnego wniosku Klubu Narodowego, który wzywa rząd, aby w terminie 4-tygodniowym przedstawił Sejmowi wykaz członków dyrekcji, rad administracyjnych i nadzorczych wszystkich przedsiębiorstw państwowych, jak również delegatów rządu, zasiadających w dyrekcjach i radach nadzorczych przedsiębiorstw o kapitale mieszczanym, z dokładnym podaniem wszystkich sum, które każdy z wymienionych pobrał z jakiegokolwiek tytułu w r. 1931/32.

Poseł Stahl zaproponował na referenta tego wniosku posła Rymara. Wśród posłów B. B. powstała konsternacja i przewodniczący komisji, poseł Holyński, zwrócił się do posła Byrki z propozycją objęcia tego referatu. Poseł Byrka odpowiedział: „Dziękuję, nie

jestem ciekawy”. Wobec tego referat przydzielono posłowi Rymarowi.

Żydowskie zakusy na wyższe uczelnie

Na posiedzeniu komisji oświatowej na porządku dziennym było pięć wniosków poselskich: dwa Klubu Żydowskiego, z których jeden żąda nowelizacji ustawy o szkołach akademickich w kierunku ograniczenia uprawnień wydziałów uniwersyteckich co do ograniczenia przyjęć, drugi dotyczy nostryfikacji dyplomów zagranicznych, w czym Żydzi są mocno zainteresowani. Przewodnicząca komisji, posłanka Jaworska z B. B., przydzieliła bez głosowania oba wnioski żydowskiemu posłowi Sommersteinowi.

Sprawa opłat akademickich

Z kolei przysły wniosek Klubu Narodowego: w sprawie podwyższenia opłat w szkołach akademickich i w sprawie uchylenia dekretu Prezydenta zmieniającego pragmatykę profesorów szkół wyższych. Poseł Kornecki zaproponował na referenta tych wniosków posła Stefana Dąbrowskiego z Klubu Narodowego, poseł Stroński z B. B. sprzeciwił się temu i wysunął na referenta swego kolegę klubowego, posła Czumę. Poseł Kornecki podkreślił odrębne traktowanie wniosków żydowskich i Klubu Narodowego i złożył protest. Mimo to w głosowaniu głosami B. B. przydzielono oba wnioski posłowi Czumie.

Ten sam los spotkał trzeci wniosek Klubu Narodowego w sprawie uchylenia dekretu Prezydenta, zmieniającego pragmatykę nauczycieli ze szkoda dla szkolnictwa i nauczycielstwa. Klub Narodowy zgłosił na referenta posła Korneckiego. „Sanacja” przydzieliła ten wniosek posłowi Woźniakowi z B. B.

Konfiskata

„Kurjera Poznańskiego”

Dnia 7 b. m. z polecenia starostwa grodzkiego w Poznaniu dokonano zajęcia Nr. 556 „Kurjera Poznańskiego” (wydanie główne) na 4. 12. 1932. Zajęcie nastąpiło z powodu zamieszczenia w „Kurjerze Poznańskim” artykułu p. n. „Posiew nienawiści”, wydrukowanego na stronie 2 wspomnianego numeru a nadesłanego redakcji przez Katolicką Agencję Prasową (KAP.)

Francja w przededniu decyzji w sprawie długów

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Paryż, w grudniu.

Poruszenie w kołach politycznych wzrasta z dnia na dzień. Kuluary izby zdradzają coraz większe zdenerwowanie. Dziwić się temu nie można. Szereg bowiem zagadnień kapitałowej dla kraju wagi czeka na szybkie rozwiązanie. Na czoło wysuwają się tarcia wewnętrznej natury, sprawa deficytu, a przedewszystkiem kwestja długów, nie mówiąc już o niepokojącej sytuacji, jaka powstaje w Berlinie.

Ponieważ jednak data płatności długów 15 grudnia jest już za pasem, przeto zajmijmy się nią najpierw. Opinia publiczna, jak i parlament oświadczają zgodnie, iż skoro prezydent Hoover swoim moratorium w r. 1931 zwolnił Niemcy od odszkodowań, przeto Francja nie może uiścić się z obecnie przypadającej na nią wypłaty. Pod tym względem panuje rzadka jednomyśl-

ność. I tak prawica przez usta posła Marin wypowiedziała swoje katoryczne „non possumus”. Nie inaczej wyraził się w imieniu lewicy p. André Hesse, poseł radykalno - socjalistyczny, a prezes komisji prawodawstwa cywilnego izby; w tym samym duchu oświadczył się p. François Albert, prezes komisji spraw zagranicznych oraz prezes grupy radykalnej w Pałacu Burbońskim, a także p. Bérenger, prezes komisji spraw zagranicznych senatu, który w swoim czasie prowadził układy z Waszyngtonem. Jeżeli dodamy, że i poseł Vincent-Auriol w imieniu socjalistów opowiedział się — jakkolwiek z pewnymi zastrzeżeniami — przeciw dokonaniu wypłaty wobec Stanów Zjednoczonych, to zrozumiemy, iż rząd musi się liczyć z powyższą, jednomyślną niemal opinią izb i społeczeństwa.

P. Herriot zresztą jest sam ze sobą w

Rozpoczęcie prac komisji budżetowej

Wniosek Stron Narodowego, wzywający do przedłożenia Sejmowi wykazu zamówień rządowych na poczet budżetu za rok 1932-33 odrzucono większością głosów B. B.

Warszawa, 9. 12. (Tel. wł.) — Dziś rozpoczęła pracę komisja budżetowa, która obradować będzie również i w przyszłym tygodniu od wtorku do 17 b. m., poczem nastąpią ferie świąteczne i trwać będą do mniej więcej 10 stycznia.

Na dzisiejszym posiedzeniu referował pos. Rybarski wniosek Klubu Narodowego, który brzmiał:

„Sejm wzywa rząd, aby w terminie 4-tygodniowym przedstawił Sejmowi całkowity i szczegółowy wykaz zamówień, dokonanych w administracji, przedsiębiorstwach państwowych, monopolach i specjalnych funduszach na poczet budżetu za rok 1932/33, oraz na lata następne wraz z podaniem sum, które z tego tytułu obowiązują skarb państwa w poszczególnych okresach budżetowych“.

Referent stwierdził, że w myśl ustawy z r. 1922 o kontroli długów państwowych rząd jest obowiązany przedkładać komisji kontroli długów państwowych szczegółowy wykaz tych długów nietylko długoterminowych, ale wszystkich. Rząd swego obowiązku nie spełnił. Dopiero ubocznie z różnych sprawozdań Izby Kontroli, czasem z budżetu, dowiadujemy się, że istnieją krótkoterminowe zobowiązania, albo poprostu niezapłacone rachunki, które razem tworzą sumy, wynoszące wiele setek milionów złotych. Ile tego jest, — dokładnie nie wiemy. Wiemy jednak, iż niebezpieczeństwo dla gospodarki państwowej z tej przyczyny jest coraz poważniejsze.

W preliminarzu na r. 1933/34 niektóre ministerstwa nie podają żadnych informacji, czy i jakie sumy są przeznaczane na zapłatę zaległości, czy i jakie zobowiązania ma ministerstwo na przyszłość. A wiemy z oświadczeń prezydium rady ministrów z dnia 1 października 1931, że rząd „poczynił zamówienia na poczet przyszłych budżetów“. Tak robi np. ministerstwo spraw wojskowych. Inne ministerstwa w paragrafach preliminują pewną sumę na bardzo rozmaite potrzeby i tylko pobieżnie w objaśnieniach dodają, że bliżej nieokreślona część tej sumy

ma iść na pokrycie zaległości zobowiązań. Inne wreszcie podają konkretne sumy, które muszą w przyszłym roku budżetowym wypłacić z tytułu dawniejszych zamówień. N. p. ministerstwo komunikacji stawilo pozycję 400 tys. zł jako resztę należności za zamówiony dawniej wagon salonowy.

Wiemy, że poszczególne urzędy oraz przedsiębiorstwa i monopole wystawiają weksle na sumy raz wielkie a drugi raz wręcz drobne. Mieliśmy w ręku weksel komisarza rząd. m. Warszawy. Monopol tytoniowy wystawił weksel na poważną sumę, który odbiorca chciał odstąpić z dyskontem od 20 do 25 proc. Praca nad budżetem bez znajomości tego stanu rzeczy i bez możliwości określenia, co obok koniecznych wydatków normalnych musi być z dawnych zobowiązań pokryte, jest niemożliwa. Referent zgłasza o przyjęcie bez zmian wniosku Klubu Narodowego.

Przewodniczący komisji pos. Byrka (B. B.) stwierdził, że rok temu podobny wniosek Klubu Narodowego został przydzielony referentowi generalnemu pos. Miedzińskiemu. Proponuje zatem odłożyć dyskusję i zwrócić się do pos. Miedzińskiego, aby on w najbliższym czasie przedstawił swój wniosek. W dyskusji zabierali głos pos. Polakiewicz, Miedziński, Brzozowski i Sanojca (wszyscy z B. B.), Rozmaryn (Koło Żyd.), Rygier (Kl. Nar.), Chądzyński (N. P. R.), Kiernik (Kl. Lud.), Byrka i referent, poczem 14 głosami B. B. przeciwko 12 całej opozycji wniosek odrzucono. Referentem na plenum został poseł Byrka a wniosek mniejszości przedstawił pos. Rybarski

Mówcy z klubu B. B. twierdzili, że nie jest możliwe dla rządu, ani też dla nich w ciągu roku budżetowego przedłożyć żądane zestawienie, bo wymaga ono dużo czasu i pracy, że niemniej wniosek Klubu Narodowego spełnił już swoje właściwe zadanie, ponieważ zwrócił uwagę referentów budżetu na tę stronę wydatków państwa i referenci niewątpliwie uwzględnią w poszczególnych resortach zobowiązania rządu (w)

Nagle aresztowanie redaktora „Pielgrzyma“

Toruń, 9. 12. (Tel. wł.) Od 50 już dni siedzą w więzieniu w Warszawie redaktorzy najstarszego narodowego i katolickiego pisma pomorskiego „Pielgrzyma“, pp. Wacław Ciesielski i Franciszek Gwizdański — pod znanym zarzutem udziału w żydowskiej bandzie przemytniczej. We wtorek na posterunek policyjny w Pelplinie wezwano redaktora odpowiedzialnego „Pielgrzyma“, „Gońca Pomorskiego“ i „Dziennika Starogardzkiego“, p. Rapiora Kazimierza. Podkomisarz Cewa badał p.

Rapiora na okoliczność, kto jest autorem listu otwartego do posła Rybarskiego ze Stron Narodowego. List ten był wydrukowany w numerze „Gońca Pomorskiego“ z dnia 4 bm. P. Rapior zasłaniając się tajemnicą redakcyjną, nazwiska autora owego listu nie ujawnił. Aresztowano go i pod eskortą odwieziono do więzienia w Tczewie. Tak więc trzej redaktorzy „Pielgrzyma“ przebywają w więzieniu.

Japonia grozi wycofaniem się z Ligi

Genewa, 9. 12. (PAT.) Sensacją była ostra deklaracja delegata Japonii Matsuoki w sprawie projektu rezolucji, przedstawionego przez delegatów Czechosłowacji, Hiszpanji, Irlandji i Szwecji.

Delegat Japonii zażądał głosu w sprawie formalnej i oświadczył, że z ubolewaniem przeczytał ten projekt rezolucji. Projekt zredagowany jest w sposób niezgodny z twierdzeniami raportu komisji Lytona, jak również z zasadami Ligi Narodów i duchem, który przyświeca obradom zgromadzenia. „Muszę oświadczyć — dodał mówca — że zredagowano go w duchu oskarżycielskim, co uważam za pozba-

wione podstaw. W interesie Ligi Narodów pragnę wezwać autorów projektu, by zechcieli go wycofać. W przeciwnym razie mam prawo żądać od przewodniczącego, by poddał go pod głosowanie dla stwierdzenia poglądów zgromadzenia. Pragnę dodać, iż obawiam się, by wysunięcie tego projektu rezolucji nie pociągnęło za sobą konsekwencji, których być może autorzy projektu nie mieli zamiaru spowodować i których nie oczekiwali.“

Ostatnie słowa były wyraźną groźbą wystąpienia Japonji z Ligi Narodów, gdyby tego rodzaju rezolucja została uchwalona.

Porozumienie w sprawie premiera w Prusiech?

Berlin, 9. 12. (PAT.) Biuro prasowe nar. socj. donosi, że Grzegorz Strasser rozpoczął za zgodą Hitlera 3-tygodniowy urlop z powodu choroby. Strasser miał według pogłosek złożyć na ręce Hitlera wszystkie piastowane urzędy. W kołach politycznych łączą ten urlop z rozbieżnościami, jakie ujawniły się ostatnio w kierownictwie partji nar. socj. w związku ze sprawą ewentualnego udziału hitlerowców w rządzie. Strasser był rzecznikiem praktycznego udziału partji w rządzie.

Pras donosi, że Strasser mimo zło-

żenia wszystkich urzędów pozostanie w partji. Nadto wskazują na to, że w czasie ostatnich rozważań na temat nowego wyboru premiera Prus nie wymieniano się już nazwiska Strassera, lecz Göringa jako kandydata nar. socj. na to stanowisko.

„Deutsche Ztg.“ utrzymuje, że w ciągu wczorajszego dnia doszło do porozumienia między nar. socj. a centrum w sprawie wyboru premiera Prus. Ma nim być Frick a min. spraw wewnętrznych Bracht.

Narady ludowców

Warszawa, 9. 12. (Tel. wł.) — Jutro rozpoczyna obrady rada naczelna Stronnictwa Ludowego. Przywódcy klubu parlamentarnego ludowców oświadczają, że koncepcja zrzeczenia się mandatów poselskich nie jest realna (w)

Śmiertelna sprzeczka

Gdynia, 9. 12. (Tel. wł.) Dziś o godz. 13.20 w jadalni „Lublinianka“ przy ul. Świętojańskiej w domu Voigta na pierwszym piętrze padło 5 strzałów, które zaalarmowały sąsiadów i przechodniów.

Stwierdzono, że dzierżawca lokalu niejaki Boroń, b. kierownik kasyna oficerskiego w Pucku, kucharz z zawodu, zastrzelił w sprzeczce właściciela jadalni Jakóba Kopra i zranił w nogę jego żonę. Policja skula zabójcę i motocyklem odwiezła do aresztu. Dochodzenia w toku. (w)

Wypadek prof. Kryńskiego

Warszawa, 9. 12. (PAT.) Prof. Uniw. warsz. znakomity lingwista Adam Antoni Kryński, który w środę uległ w czasie wyskakiwania z tramwaju złamaniu nogi, czuje się lepiej. Przy 87-letnim senjorze polonistów czuwa w szpitalu córka.

Zapisz się na członka wspierającego

T. C. L. roczna składka 12 zł, kwartalna 3 zł.

Przepowiednia pogody na sobotę: Pochmurno z przelotnymi przejaśnieniami, w nocy bróz, w dzień temperatura w okolicy zera.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.93 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.60 zł., gotówką 210.00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 172.91 do 173.17 zł., gotówką 172.57 zł.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 9. 12. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parcie Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć-litrowego gęstościomierza: 1) żyta, poznańskie ego 70.6 kg (120.1 ft w hol.), 2) żyta pomorskiego 69.35 kg (118.2 ft w hol.), 3) pszenicy poznań i pomorskiej 72.95 kg (124 ft w hol.), 4) owsa poznańskiego i pomorskiego 43.55 kg (74.1 ft w hol.).

Ceny transakcyjne

Zyto 30 tonn par. Poznań 14,00

Ceny orientacyjne

Zyto 13,60—13,80

Pszenica 20,25—21,25

Jęczmień browarowy 14,50—16,00

Jęczmień 68—69 kg 13,00—13,75

Jęczmień 64—66 kg 12,50—13,00

Owies 10,75—11,00

Mąka żytnia 65% wł. work. 20,50—21,50

Mąka pszenna 65% wł. work. 32,50—34,50

Otręby żytnie 7,50—7,75

Otręby pszenne 7,50—8,50

Otręby pszenne (grube) 8,50—9,50

Rzepak 44,00—45,00

Rzepik 40,00—45,00

Gorzyczka 36,00—42,00

Wyka latowa 15,00—16,00

Peluszka 14,00—15,00

Groch Victoria 20,00—23,00

Groch Folgera 31,00—34,00

Koniczyna czerwona 100,00—120,00

Koniczyna biała 100,00—140,00

Koniczyna szwedzka 100,00—120,00

Ziemniaki fabr. za kilo % 0,00—0,12, 1/2

Mak niebieski 103,00—113,00

Ogólne uspo. obnienie słabe.

Transakcje na odmiennych warunkach

żyta 270 tonn, pszenicy 15 tonn, otręb żytnich 40 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 9. 12. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była ożywiona, kursy jednakże — za wyjątkiem pożyczek państwowych — nieco słabsze.

Pożyczki państwowe były bez wyjątku poszukiwane, płacono mianowicie za 5% pożyczki konwers. 40,—, za 4% pożyczki inwest. 97% oraz za 3% pożyczki bud. 38,—, pozatem poszukiwano 4% premj. dol. po 52,— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. osłabiły się ponownie 8% listy dol. stare, notując 48 1/2—48,— w placeniu, zaś 6% listy żytnie obniżyły się na 8% w oddaniu, na-

PIERNIKI

na czystym miodzie w wielkim doborze smaków i gatunków

FIGURKI CHOINKOWE

z najlepszej czekolady

KARMEŁKI ŚWIĄTECZNE MARMELADKI

oraz

MIĘKKOŚĆ SŁODKICH NIESPODZIANEK

poleca

E. WEDEL

P. w. 7 232 62 453

tomiast 4% listy zast. konwert. obracano w tranzakcjach po 31.5.
Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 87 1/2.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 40% P.

8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredytowego 48 1/2—48% P.

4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kredytowego 31 1/2 +

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredytowego 8.50 O.

4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 97.50 P.

3% pożyczka budowlana, seria I 38,— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em 87.50 P.

Tendencja ożywiona.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 9. 12. 1932 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe

Komisji Notowania Cen

Spędzono: buhajów 6, krów 22, świń 351,

prosiąt 120, cieląt 119, razem 618 zwierząt.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje:

Swinie Lek. I kl. 80—84, II kl. 74—78.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 9. 12. 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	123,63	123,99	123,37
Gdańsk	173,30	173,73	172,87
Holandja	352,75	359,65	357,85
Londyn	28,79	28,90	28,63
Nowy Jork		8,925	8,945
czeki			8,905
Nowy Jork		8,929	8,949
kabel			8,909
Paryż	34,86	34,95	34,77
Praga	26,42	26,43	26,36
Sztokholm	157,70	154,48	156,92
Szwajcaria	171,70	172,13	171,27
Włochy	45,75	45,07	45,53
Berlin	212,15		

Klęska „sanacji” w wyborach do sejmików powiatowych

Poważne sukcesy obozu narodowego w pow. mogileńskim — Wszędzie tam gdzie list opozycyjnych nie unieważniono, wynik wyborów jest fatalny dla B. B.

Mogilno, 9. 12. (Tel. wł.) Wczorajsze wybory na wsi w pow. mogileńskim (łącznie z przyłączonym doń b. pow. strzeleńskim) nie mogły dać rzeczywistego wyrazu nastrojów ludności w całym powiecie, gdyż — jak wiadomo — na ogólną liczbę 9 okręgów wyborczych aż w sześciu listy obozu narodowego zostały w znanych okolicznościach unieważnione. W trzech zaś okręgach, a mianowicie mogileńskim zachodnim, gębickim i strzeleńskim północnym, unieważniono wogóle wszelkie listy z wyjątkiem list „sanacyjnych” i przydzielono wszystkie mandaty bez głosowania „sanacji”.

W tych okręgach, w których listy opozycyjnych nie unieważniono, „sanacja” poniosła zupełną klęskę. W okręgach trzemeszeńskim, kruszwickim i pakoskim, gdzie listy obozu narodowego nie uległy skreśleniu, odniosły one poważny sukces.

Ogólna liczba mandatów uzyskanych przez obóz narodowy w całym powiecie wynosi 17—18. Gdyby nie unieważnienie list narodowych w sześciu okręgach, narodowcy uzyskaliby w całym powiecie do trzydziestu mandatów.

Poniżej podajemy informacje o wynikach wyborów w poszczególnych okręgach:

Trzemeszno, 9. 12. (Tel. wł.) Wybory na wsi w okręgu trzemeszeńskim przyniosły duże zwycięstwo listom obozu narodowego, która zdobyła 3 mandaty na ogólną liczbę 5.

Szczegółowy wynik wyborów jest następujący:

Lista nr. 1 (narodowo-gospodarcza) — 1186 gł. i 3 mandaty. Wybrani pp. Józef Kołodziejczak, Wincenty Semrau, W. Karpiński.

Lista nr. 2 (N. P. R.) — 638 gł. i 1 mandat. Wybrany Sobczak.

Lista nr. 3 (lokalna p. Bąka) — 221 gł. bez mandatu.

W pow. kościańskim na 47 mandatów wiejskich listy opozycyjne zdobyły 43 mandaty, a „sanacja” 4

Kościan, 9. 12. (Tel. wł.) Przepuszczalne wyniki wyborów do sejmiku pow. kościańskiego (łącznie z przyłączonym doń b. pow. śmigieleskim) są następujące:

Obóz narodowy 12 mandatów, P. S. L. Piast 19, N. P. R. 17, „sanacja” 10. Razem 58 mandatów.

Z pośród mandatów, uzyskanych przez listy obozu narodowego 7 przypada na wieś, a 5 na miasta. Z pośród okręgów wiejskich okręg śmigieleski dał obozowi narodowemu 3 mandaty, kamieniecki 2, czarkowski 1, czempieński 1, krzywiński nie dał ani jednego. Jak widać z tego zestawienia, najlepiej głosował b. powiat śmigieleski, B. powiat kościański dał wyniki słabsze.

Naogół jednak obóz narodowy, który dotychczas na wsi nie brał prawie wcale udziału w wyborach do sejmików powiatowych, może być z wyniku wyborów niedzielnych zadowolony. W wielu miejscowościach, zwłaszcza w śmigieleskim zaznaczył się silny przyrost głosów narodowych w porównaniu z ostatnimi wyborami do Sejmu.

Natomiast „sanacja” wszę-

Lista nr. 4 („sanacyjna”) — 313 gł. i 1 mandat. Wybrany p. Fr. Bartz.

Wszędzie zaznaczył się przyrost głosów narodowych i ubytek wpływów „sanacji” w porównaniu z wyborami do Sejmu w r. 1930.

Kruszwica 9. 12. (Tel. wł.) Wyniki wyborów na wsi w okręgu kruszwickim przedstawiają się następująco:

Uprawnionych do głosowania było 4311, głosowało 2804, nie głosowało 1507, unieważniono głosów 10. Poszczególne listy otrzymały:

Lista nr. 1 (t. zw. ogólno-rolnicza) — 295 głosów i 1 mandat.

Lista nr. 2 (narodowo-gospodarcza) — 593 gł. i 2 mandaty.

Lista nr. 3 (robotnicza, zbliżona do P. P. S.) — 664 gł. i 1 mandat.

Lista nr. 4 (B. B.) — 136 głosów, bez mandatu.

Lista nr. 5 (niemiecka) — 229 głosów, bez mandatu.

Lista nr. 6 (N. P. R.) — 728 gł. i 2 mandaty.

Lista nr. 7 (t. zw. Front Robotniczy) — 170 gł. bez mandatu.

Wynik wyborów oznacza wzmocnienie się wpływów obozu narodowego na wsi i klęskę B. B., który nie zdobył ani jednego mandatu.

Rada miejska w Kruszwicy wybrała 2 członków sejmiku pow. w osobach burmistrza p. Stanisława Borowiaka i wiceburmistrza p. Kazimierza Piotrowskiego.

Pakość, 9. 12. (Tel. wł.) W wyniku wyborów do sejmiku pow. na wsi w okręgu pakoskim lista narodowa (nr. 5) uzyskała 1 mandat, lista N. P. R. (nr. 2) — 3 mandaty lista ogólnorolnicza (zbliżona do Kółek Rolniczych) — 1 mandat.

„Sanacja” występująca pod firmą „Frontu Robotniczego” nie dostała ani jednego mandatu. Podobnie przepadła z kretelem lista niemiecka.

dzie poniosła duże straty; skupiła ona na wsi niewielej niż 8 proc. ogółu głosów. Na ogólną liczbę 47 mandatów wiejskich B. B. zdobył zaledwie 4, a ugrupowania opozycyjne 43. Jest to dla „sanacji” wynik wprost katastrofalny.

W miastach wyboru członków sejmiku dokonywają, jak wiadomo, rady miejskie, wybrane już 3 lata temu. Na tym terenie „sanacji”, dzięki znanym „metodom”, udało się trochę wyrównać klęskę poniesioną na wsi. A mianowicie w Kościanie rada miejska wybrała do sejmiku pow. 3 narodowców i 2 „sanatorów”, w Śmiglu 1 narodowca i 2 „sanatorów”, w Krzywiniu 1 narodowca, w Czempiniu 1 „sanatora”, w Wielichowie 1 „sanatora”. Temsamem w miastach przeszło 5 narodowców i 6 „sanatorów”. Oczywiście wynik ten nie jest w najmniejszym stopniu wyrazem nastrojów ludności miast i miasteczek, które są szczerze narodowe. Gdyby wybory były bezpośrednie, a nie pośrednie, klęska „sanacji” byłaby zupełna.

Schowany wniosek

List marsz. Trąpczyńskiego

Marszałek Trąpczyński wystosował list do przewodniczącego sejmowej komisji przemysłowo-handlowej p. Minkowskiego, w którym zwraca uwagę, że od poprzedniej sesji Sejmu zalega w komisji wniosek Klubu Narodowego, nowelizujący rozporządzenie Prezydenta o spółkach akcyjnych. Mimo licznych starań ze strony Klubu Narodowego wniosek ten, powierzony posłowi Idzikowskiemu z B. B., nie znalazł się dotąd na porządku obrad. Marszałek Trąpczyński domaga się zwołania komisji w najbliższych dniach i postawienia tej sprawy na porządku dziennym.

Wiec przedwyborczy w Dobrzycy

Dobrzyca (pow. Krotoszyn), w grudniu.

Na sali Bractwa Kurkowego w Dobrzycy odbył się w niedzielę, 4 grudnia, pod przewodnictwem p. Franciszka Pawły ze Strzyżewa imponujący wiec obozu narodowego w sprawie wyborów do sejmiku powiatowego pow. krotoszyńskiego.

Po przemówieniu p. posła Lasoty z Ostrowa, które sala nagrodziła rzesistami oklaskami, postanowiono gremjalnie głosować na listę narodową.

W dyskusji przemawiali m. in. pp. Kaczmarek Antoni z Strzyżewa, Andrzej-

NASZE PERFUMY ZNANE JAKO NAJLEPSZE

KALIA • BELTISTAN
OMA • BAROC
RÓŻA *Esté* • BEZ *Esté*
KONWALJA *Esté*
NARCYZ *Esté*

Najnowsze nasze kreacje

PERFUMA PADY
PERFUMA FU-SHU

3 kropelki naszej perfumy przeniesione za pomocą pałeczki szklanej, nadają miły i wybitnie indywidualny zapach.

J. & S. STEMPNIOWICZ - POZNAŃ

Fig 7478-B, 2167

jewski Wojciech z Dobrzyce i Zimny Franciszek z Galewa.

Przebieg wiecu był poważny i imponujący. Obrady zakończono odśpiewaniem „Roty”.

UCZESTNIK.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Zw. Młodych Narodowców

Dnia 27 listopada powstało ognisko Z. M. N. Poznań - Jeżyce. Zebranie odbyło się w obecności delegata zarządu powiatowego Z. M. N. p. Szczypińskiego. Do zarządu wybrani zostali pp.: Stanisław Jaworski — prezes, Jerzy Trzebiński — sekretarz, Stefan Lingas — skarbnik, Jan Kościelniak i Kazimierz Szulc — ławnicy.

Dnia 29 listopada odbyło się w Wągrówcu w sali p. Wierzejewskiej konstytucyjne zebranie Związku Młodych Narodowców. Zebranie zagali i obradom przewodniczył p. J. Gomólski Jednomyślnie postanowiono powołać do życia nową organizację. Zarząd tworzą pp.: Jan Gomólski — prezes, Władysław Springer — sekretarz, Walenty Masłowski — skarbnik, Wabich i Zborowski — ławnicy.

Na zakończenie przemówił p. red Trela, poczem przewodniczący p. Gomólski, nawołując do zgodnej i szczerzej pracy, zebranie soltował, zapowiadając na najbliższe dni zebranie plenarne.

Powstało już także kilka ognisk Z. M. N. w pow. wągrówieckim. W dniu 4 grudnia odbyło się w Łeknie w lokalu p. Czarneckiego konstytucyjne zebranie ogniska Z. M. N. Na przewodniczącego zebrania wybrano p. Leona Marmurowicza. Przewodniczący w krótkich słowach przedstawił zgromadzonym cel i zadania Związku, poczem postanowiwszy założyć ognisko, przystąpiono do wyboru zarządu. Przewodniczącym wybrano p. Benona Piechockiego, sekretarzem p. Józefa Olszaka, skarbnikiem p. Stefana Straszewskiego, ławnikami pp. Leona Marmurowicza i Stefana Kędziore. Na członków zapisało się 28 osób. Liczba ta szybko rośnie.

W Buku powstało ognisko Z. M. N. Do zarządu wybrano jednomyślnie pp.: Stanisława Zabickiego — jako prezesa, Ignacego Hoffę — jako sekretarza, Marjana Leporowskiego — jako skarbnika, Czesława Szukalę — jako ławnika, Stanisława Lulkiewicza — jako ławnika. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Teodora Szytkowskiego i Stanisława Krajewskiego.

Dnia 28 ub. m. powstało w Urbanowie (pow. Nowy Tomyśl) ognisko Z. M. N. Ze statutem i programem Z. M. N. zapoznał zebranych p. Piotr Kor-

tus II. Do zarządu weszli: jako prezes p. P. Kortus II, jako sekretarz p. Tadeusz Adamczak, jako skarbnik p. Franciszek Nowak. Na zakończenie zebrania wnieśli okrzyk na cześć Polskiej narodowej.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIA WSZYSTKICH GŁODNYCH!

O dary gwiazdkowe dla biednych dzieci

Prośba „Stelli”

Zbliża się święto Bożego Narodzenia, radosna chwila dla wszystkich chrześcijan całego świata. Wielka radość zapanuje wśród dlatwy, bo zająśnie „gwiazdka”, która tyle uroku i uciechy w sobie mieści.

Niestety w tych ciężkich czasach, w których obecnie żyjemy, nie wszystkie dzieci będą mogły się cieszyć z „gwiazdki”. Wiele dzieci rodziców ubogich i bezrobotnych nie otrzyma nawet choćby najskromniejszego podarunku. Wobec tego, komu sprawa radość rozjaśnione oblicze własnej dlatwy, niech nie poskąpi ofiary dla dlatwy biednej.

Myśl, że naszą ofiarą przyczynimy się do ulżenia losu biednym, a szczególnie sierotom, i przyczynimy się do szerzenia radości i wesela w dniu „gwiazdki”, chyba spowoduje nas do złożenia chociażby skromnej ofiary.

„Stella” tradycyjnym zwyczajem urzędza w święto Trzech Króli „dzień gwiazdki” dla przeszło 200 biednych dzieci i sierót. Jednak środki i fundusze „Stelli” są na wyczerpaniu i nie wystarczają na obdarowanie zgłaszającej się po „gwiazdkę” rzeszy dzieci, to też przystępuje do zbierania dla nich jałmużny i zwraca się do ofiarnego społeczeństwa z gorącą prośbą o życzliwe poparcie tej akcji społecznej przez składanie ofiar pieniężnych, które choćby były najskromniejsze, przyniosą im się z wdzięcznością.

Na podarki dla dzieci pożądane są również przedmioty z odzieży i bielizny dziecięcej (dla dzieci od 8—14 lat), obuwie, pończochy, ciepłe szale, czapki, berety, zeszyty, książki, orzechy, mąka, cukier, odłożone zabawki i t. d. Uprasza się składać te dary u p. Domagalskiej, ul. Kantaka nr. 8/9 I. piętro, zaś pieniądze datki u skarbnika „Stelli” p. B. Ziętkiewicza, ul. Nowa 8, lub też bezpośrednio na konto czekowe P. K. O. nr. 201 266.

Szlachetnym ofiarodawcom złoży Towarzystwo „Stella” oprócz pokwitowania z odebranych darów również podziękowanie w swoim rocznym sprawozdaniu na 1932/33 rok, które im w swoim czasie prześle. Wszelkich informacji udzieli z całą gotowością biuro „Stelli” ulica Długa nr. 17, telefon 12-74.

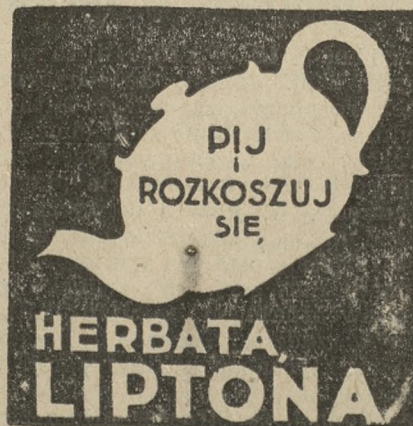
Stronnictwo Narodowe

Koło Główna

Wielkie zebranie odbędzie się w niedzielę, 11 b. m. o godz. 12 w południe w sali p. Książka, ul. Główna 38. Referaty wygłoszą pp. Stanisław Jeske i Henryk Szalb. Bilety wstępu nabyć można u prezesa p. B. Stelmazyka, ul. Grzeźniańska 20.

O liczne i punktualne przybycie proszę,

ZARZĄD.

PEBECO, Polskie Wytwory Beiersdorf
Sp. Akc., Poznań 10

40 groszy... a za to tak duża korzyść

Jest to ogólnie wiadomem, że Krem Nivea nadaje cerze ów świeży, czerstwy i młodzieńczy wygląd, który tak bardzo cenimy i szczególnie u młodzieży podziwiamy. Skąd to nadzwyczajne działanie? Sprawia to Euceryt, którego nie zawierają żadne inne, nawet najszumniej zachwalane kremy. Dlatego też nie można Kremu Nivea niczem zastąpić.

KREM NIVEA.
Zl. o. 40 do 2.60

Pg 7477-N. 12.80

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Frontem do rynku wewnętrznego!

Nieraz mieliśmy sposobność słyszeć w ostatnich dniach zdania tej treści:

„Naco i paco urządzi się Tydzień Propagandy Przemysłu Polskiego, paco zaleca się ograniczanie importu, skoro i tak już nasz przywóz spadł do najostateczniejszego minimum? Czyż nie sprawia to wrażenia wyłamywania drzwi otwartych?”

Zdanie takie jest mylne. Albowiem:

Potrzeba ograniczania importu wypływa z innych pobudek w krajach wierzycielskich, niż w krajach dłużniczych. Główna przyczyna protekcjonizmu krajów wierzycielskich wynika z konieczności nietylko wygosparowania dodatniego salda bilansu handlowego, ile z potrzeby zmniejszenia ujemnego salda do tych rozmiarów, do jakich zmuszają je zmniejszone „dochody niewidoczne”. Zaraz wytłumaczymy się jaśniej:

Jeśli można mówić dziś o międzynarodowym ruchu kapitałów, to ogranicza się on do odpływu lokat i depozytów z krajów dłużniczych do krajów wierzycielskich. Powracające do macierzy kapitały wzmacniają czynną stronę bilansu płatniczego wierzycieli, poważnie nadszarpniętego wskutek spadku innych kategorii „obrotów niewidocznych”, jak skurczenia się turystyki międzynarodowej, zmniejszenia się przesyłek pieniężnych od emigrantów itd. Ponieważ bilanse płatnicze państw wierzycielskich są dosyć silnie nadszarpnięte, państwa te starają się powstałe w nich dziury zalać przy pomocy ograniczeń przywozowych. Inne mi słowy: ograniczenia importu mają w krajach „bogatach” na celu pokrycie strat, wynikłych z powodu spadku „dochodów niewidocznych”.

Inaczej rzeczy się mają w państwach dłużniczych. Państwa te, o ile jeszcze nie ogłosiły bankructwa wzgl. nie zaprowadziły reglamentacji dewiz, muszą dla wykonywania swych zobowiązań finansowych wobec zagranicy posiadać bezwzględnie znaczne saldo dodatnie w bilansie handlowym. Procenty i raty amortyzacyjne od dawnych pożyczek muszą spłacać towarami. Tylko i jedynie dodatni bilans handlowy może w obecnym stanie rzeczy utrzymać rezerwy kruszcowo-walutowe kraju dłużniczego na znośnym poziomie.

Hasłem dnia jest przeto: zwiększać wywóz, ograniczać przywóz. Niestety, wobec ogromnych trudności na rynkach światowych dalsze forsowanie wywozu, t. j. dalsze jego zwiększanie jest prawie że niemożliwe. Natomiast wywóz dąłoby się jeszcze skomprimować. Oczywiście, stosunkowo nieznacznie.

Obliczono, że „minimum importu”, t. j. najniezbędniejsza suma przywozu do Polski wyraża się w kwocie 1.60 zł na głowę mieszkańca miesięcznie. Tymczasem faktycznie sprowadzamy z zagranicy za około 2.50 zł na głowę, miesięcznie. A więc pewna marża jeszcze istnieje, chociaż nie należy się łudzić, abyśmy zdołali całkowicie ją usunąć.

I jeden jeszcze motyw propagandy wytwórczości krajowej: musimy lekcję, boleśnie okupioną w dobie kryzysu, utrwalić w umysłach społeczeństwa. Wiadomo, że w chwilach krytycznych pozostajemy zawsze sami, bez cudzej pomocy, skazani na własne siły. A więc dbajmy o to, aby własne siły zwiększyć. I to drogą krzewienia i praktykowania zasad solidaryzmu gospodarczego, znanego nam z czasów zaborczych, kiedy to hasłem narodowym było „swój do swego”.

KRONIKA GOSPODARCZA

Działalność banków akcyjnych

Wzrost pogotowia kasowego — spadek dyskonta — zwiększenie wkładów terminowych.

Październik przyniósł lekki wzrost pogotowia kasowego w bankach akcyjnych, spowodowany zwiększeniem się wkładów i wydatniejszą mobilizacją środków własnych, objawiającą się m. in. także w redukcji kredytów dyskontowych i otwartego kredytu niezabezpieczonego. Pozytywnie kredyty zabezpieczonego i pożyczek terminowych wzrosły.

Wkłady terminowe zwiększyły się w stosunku do września o 2 milj. zł., równocześnie jednak spadły o tę samą sumę lokaty à vista. Banki prywatne korzystały w październiku w mniejszym stopniu z re-

dyskonta w Banku Polskim; pozycja ta spadła o 8 milj. zł.

Z porównania bilansu banków na 31 października rb ze stanem z 31 grudnia ub. r., widzi się znaczne zmniejszenie wszystkich główniejszych pozycji. Pogotowie kasowe spadło o przeszło 50 proc., dyskonto weksli o 81.4 milj., otwarty kredyt zabezpieczony o 64.1 milj., a niezabezpieczony o 28.8 milj. Wkłady terminowe obniżyły się o 35.3 milj., à vista o 19.2 milj., rachunki bieżące o 22.6 milj., redyskonto weksli o 58 milj. złotych.

kosztów handlowych i oprocentowania kapitałów obcych.

(k) Lokator ma prawo do telefonu i anteny. W sprawie instalacji anteny radiowej oraz telefonu wyda min. spraw wewnętrznych specjalne wyjaśnienie, oparte na ustawie o prawie budowlanym. Pozostaje to w związku z sporami, toczonymi między właścicielami nieruchomości a lokatorami. — W sądach warszawskich odbyły się niedawno rozprawy na skutek powództwa wytoczonego przez lokatora, któremu właściciel domu nie udzielił pozwolenia na założenie telefonu. Sady stają po stronie lokatorów, uważając, że przeszkodzenie komukolwiek w zainstalowaniu telefonu jest identyczne z przeszkodzeniem np. przeprowadzenia światła.

(k) Bawełna dla Czechosłowacji przez Gdynię. Sfinalizowano doniesie pertraktacje, które wyrzucić mogą bardzo poważny wpływ na dalszy rozwój Gdyni, jako portu bawełnianego dla szeregu państw Europy środkowej. Od dłuższego czasu toczyły się rokowania o przerzucenie transportów bawełny, przeznaczonych dla Czechosłowacji z portu bremeńskiego do Gdyni. Już w listopadzie nadeszły większe partje surowej bawełny do Gdyni, przeznaczone dla przemysłu czechosłowackiego; w najbliższym czasie ruch ten ma wydatnie się powiększyć. Analogicznie ma zostać rozwiązana sprawa importu bawełny przez Gdynię dla przemysłu węgierskiego. Przypieszły to aktualną obecnie sprawę utworzenia w Gdyni arbitrażu bawełnianego, w której to sprawie toczą się ostatnio zaawansowane już pertraktacje pomiędzy zainteresowanymi czynnikami, a szeregiem wielkich importerów amerykańskich.

PODATKI I OPŁATY

(p) Stopa procentowa od długów pieniężnych małej własności rolnej. Najniższą granicą, do której urzędy rozjemcze do spraw kredytowych małej własności rolnej mogą obniżyć korzyści majątkowe, pobierane przez wierzycieli od długów pieniężnych osób, których głównym zawołaniem jest gospodarstwo rolne na obszarze nieprzeznaczającym 50 ha, jest stopa procentowa 6 od sta w stosunku rocznym. Jest to ostatnie zarządzenie ministra skarbu z 1 grudnia 1932, opublikowane w Dzienniku Ustaw R. P. nr. 108 poz. 893.

Z KRAJU

(k) Nowe rozporządzenia. Dziennik Ustaw R. P. nr. 108 z 7 grudnia zawiera rozporządzenia rady ministrów: w sprawie spisu funkcjonariuszów państw., zawodowych wojskowych, oraz innych pracowników państw., tudzież funkcjonariuszów i pracowników przedsiębiorstw i monopolów państw.; w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z 14. 3. 1932 o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego na obszarze powiatów augustowskiego i suwalskiego. Rozporządzenia ministrów: o sprzedaży nawozów sztucznych; o zmianach w przepisach o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”; o ulgach w spłacie daniny lasowej; w sprawie określenia stopy procentowej od długów pieniężnych małej własności rolnej.

(k) Słaby popyt rolnictwa na kredyt rejestrowy. Bank Polski zmniejszył w roku bież. kredyty na pożyczki rejestrowe pod zastaw zboża. Zmniejszona kwota nie została wykorzystana. Rolnictwo stroni coraz bardziej od tej formy kredytu, gdyż jest zbyt kosztowny i uciążliwy. — W Banku Polskim kredyt na rejestrowy zastaw zboża wzrósł w ciągu listopada br. o 1.4 milj. zł. do sumy 16.9 milj. zł. — Rolnicy wolą operować kredytem wekslowym. W ciągu listopada stan weksli rolniczych z terminem płatności od 3 do 6 miesięcy zwiększył się o 6.4 milj. zł. do sumy 70 milj. zł.

(k) Wydatki Wielkopolski i Pomorza na cele drogowe. Z statystyki wydatków na cele drogowe wynika, że w roku budżetowym 1929/30 miasto Poznań wydało na konserwację i rozbudowę swoich 175 km ulic i dróg miejskich 1.421.680 zł. W tym samym czasie 118 pozostałych miast Wielkopolski na identyczny cel (1080 km.) wydało 1.880.247 zł. Na Pomorzu — Toruń (38,6 km.) wydało 133.676 zł., Grudziądz (37,7 km.) — 87.498 zł., zaś 16 miast mniejszych — 937.036 zł.

(k) Bank Przemysłowców w Poznaniu zmniejszył swe zobowiązania o 18 milj. złotych. Proces likwidacji interesów Banku Przemysłowców w Poznaniu następuje bardzo szybko. Z porównania bilansów instytucji z 1929 r. na podstawie którego Bank uzyskał pierwsze odroczenie wyplat, z bilansem per 30. 9. 1932 r. wynika, że Bank w latach 1929 — 1932 a więc w okresie dla bankowości tak bardzo trudnym, zdołał zmniejszyć swe zobowiązania wobec wierzycieli o kwotę ca 18 milj. zł., t. j. o 52 proc. (A. Z.)

(k) Bilanse „Rolników” w Wielkopolsce. Rok 1931 zamknęło bez strat 29 „Rolników” czyli 40 proc. spółdzielni. Główną część strat eszty spółdzielni stanowią dokonane surowe odpisy na niewypłacalnych dłużników, a około 30 proc. ogólnej sumy strat wynika z powodu niemożności pokrycia

(z) Kiedy podpisane polsko-austriackiego traktatu han lowego? „Neues Wiener Tageblatt” podaje że zawarcie formalnego traktatu nastąpić ma w połowie grudnia w Wiedniu Po podpisaniu traktatu — zaznacza dziennik — nastąpić ma wspólny krok Polski i Austrii u tych państw które w traktatach swych zawartych z Polską, korzystają z klauzuli największego uprzywilejowania Państwa te miałyby się zgodzić na uprzywilejowane traktowanie Austrii w odniesieniu do pozycji ustalonych traktatem Uzgodnienia celne będą bez wyjątku przyznane dla określonych kontyngentów Wzajemne koncesje /ustrii na rzecz Polski zostaną — jak podaje dziennik — ustalone w zwyczajnym traktacie taryfowym. co do którego odbędzie się rokowania w styczniu rok przyszłego Traktat taryfowy będzie zawierać niższe pozycje celne, tak ze strony Austrii jak ze strony Polski

(z) Import bekonów do Anglii w cyfrach. Anglia ustaliła ostatecznie miesięczne kwoty przywozowe bekonów łącznie z szynkami dla poszczególnych krajów Tak więc prz., znano w cwt.: Danji — 506 000, Holandji — 82.000, Polsce — 80 400, St. Zjedn. — 40.000, Szwecji — 38 600, Litwie — 34.000, Estonji — 7.200, Argentynie — 6.080, Finlandji — 4.400, Lotwie — 4.000, Z. S. S. R. — 4.000, innym krajom — 3.680. Razem miesięczny kontyngent importowy bekonów, szynek peklowanych, oraz przetworów peklowanego mięsa wieprzowego wynosi 810.360 cwt.

(z) Austrija nie przydziela dewiz. Ze względu na znaczne pogorszenie się sytuacji walutowej Austrii, Bank Narodowy wstrzymał całkowicie przydział dewiz. Nawet koleje związkowe od 1 grudnia rb. nie otrzymują więcej dewiz zagranicznych, wskutek czego zmuszone były zastosować w komunikacji pasażerskiej zagranicą dopłatę specjalną w wysokości 23 proc.

(z) Ograniczenia przywozowe Rumunii dotykają Polskę. Rumunia wprowadziła z dn. 6. 12. ograniczenia w przywozie 130 artykułów, stanowiących 58 proc. ogólnego importu rumuńskiego. Rozporządzenie dotyka bardzo poważnie eksport polski Groźną nam poważne straty w dotychczasowym wywozie: przędzy wełnianej, bawełnianej i ze sztucznego jedwabiu, rur walcowanych, obuwia gumowego, węgla, koksu, płótna, worków jutowych, tkanin bawełnianych, maszyn tekstylnych, plugów i siewników, ołowiu i cynku bieli cynkowej, blachy żelaznej, skór wyprawionych, rękawiczek oraz szeregu innych artykułów.

(z) Wyniki paryskiej konferencji naftowej. W śróde oczekiwano zakończenia międzynarodowych obrad naftowych. Dozszło do uzgodnienia ogólnych interesów z żadaniami Rumunii Wielkie trusty zgodziły się na małe ustępstwa, przynajmniej zwiększoną cyfrę produkcji dziennej do 17.500 tonn (dotąd 14.500 t.). Pod koniec obrad miano się zająć sprawą podniesienia ceny nafty

(z) Roosevelt w kwestji długów. W numerze grudniowym „Cosmopolitan” ukazał się artykuł przyszłego prezydenta U. S. A. Roosevelta, omawiający sprawę długów europejskich. Autor po długich wywodach dochodzi do wniosku, że zdrowy rozsądek nakazuje pomóc dłużnikom w każdy możliwy sposób. (?) Na skreślenie długów Roosevelt nie zgadza się, a kwestji odroczenia spłat wogóle nie porusza.

(z) Niepodeżnienia angielskiego imperializmu gospodarczego nawet... w Persji. Rząd perski wymógł koncesję brytyjską, jaką posiadało towarzystwo naftowe „England Persian Oil Co” Rząd perski oświadczył towarzystwu, że gotów jest rokować w sprawie udzielenia nowej koncesji na bardziej równych prawach dla obu stron. Obecna koncesja trwała 31 lat i zawarta była zasadniczo na 60 lat. Prasa perska wyraża swą radość z powodu kroku rządu perskiego, omawiając powyższą decyzję, jako usunięcie ostateczne obcej stopy z ziemi perskiej. Wymówienie koncesji jest jedną z konsekwencji spadku funta, co spowodowało znaczne obniżenie opłat koncesyjnych. „England Persian Oil Co.” jest obecnie przeszło w 50 proc. własnością skarbu brytyjskiego.

Z RYNKÓW NABIAŁU

Mimo zmniejszonej produkcji i zbliżających się świąt tendencja na zniżkowi na rynku maślanym trwała. Komisja nabiałowa w Warszawie obniżyła notowanie o dalsze 20 groszy na zł. 3.50 za kg., skutkiem czego transakcje w ubiegłym tygodniu sprawozdawczym od 2 — 8. 12. 32. dochodziły do skutku naogół przy cenie zł. 3.10 — 3.30 za kg. I gatunku, franko stacja nadawcza.

Rynek niemiecki pozostał bez zmiany przy dotychczasowych notowaniach, lecz również i tam nie daje się chwilowo zauważyć ożywienia przedświątecznego.

Rynek angielski wykazywał pewną aktywność, jednak ceny są tak niskie, że z punktu widzenia polskiego eksportera nie przedstawiają żadnej rentowności. Za masło duńskie płaci się obecnie 98 — 100 sh per cwt fob, co równa się mniej więcej cenie zł. 3 za kg.

Ceny jaj w ub. tygodniu sprawozdawczym kształtowały się następująco: jaja wapienne duże poznańskie zł. 165 — 175, jaja wapienne normalne zł. 160 — 165, jaja świeże zł. 200 — 205 za skrzynię, jaja gwarantowanej świeżości zł. 2.45 — 2.50 za mendel. (Informacje Związku Gospod. Spółdzielni Mleczarskich w Poznaniu).

KTO
POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY
ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM
POLSKIM!

Pasta do zębów
ODOL
konserwuje
i czyści zęby
wyróżnia się
miłym odświeżającym smakiem.

Tg 762

Z ZAGRANICY

(z) Konkurencja węgla angielskiego w Skandynawji a interesy Polski. Walka, jaką toczy nasz wywóz węglowy o zbyt na rynkach skandynawskich, zdaje się wchodzić w stadium decydujące. W razie nieodroczenia terminu płatności grudniowej raty długu amerykańskiego, chwycące się od dłuższego czasu podstawy waluty angielskiej ulegną dalszemu, poważnemu osłabieniu (dalszy spadek funta). Zwiększy to opartą o premję walutową konkurencyjność węgla angielskiego.

WIADOMOŚCI POTO CZNE

Poświęcenie Domu Katolickiego parafji święto-Marcińskiej

Aktu poświęcenia dokonał w dniu wczorajszym J. Em. ks. Prymas Hlond

W dniu 8 b. m. odbyła się uroczystość poświęcenia Domu Katolickiego parafji św. Marcina i kaplicy Matki Boskiej z Lourdes, zbudowanej przy kościele. Uroczystego aktu dopełnił J. Em. Ks. Kardynał-Prymas, którego przybycia oczekiwały organizacje, stowarzyszenia, cechy i bractwa kościelne i duchowieństwo parafji z ks. prałatem dr. Taczakiem na czele. Po powitaniu u bram Ks. Kardynał-Prymas udał się do świątyni, skąd, po przebraniu się w szaty liturgiczne, wyszedł do kaplicy Matki Boskiej z Lourdes i poświęcił ją. Następnie przy krzyżu misyjnym poświęcił J. Em. Ks. Kardynał-Prymas ustawione tam trzy okazałe statuy, wyobrażające Matkę Boską, św. Jana i św. Marię Magdalene, poczem nastąpiło poświęcenie samego Domu Katolickiego oraz poszczególnych sal i biur.

Po akcie konsekracyjnym w pięknej parterowej sali Domu Katolickiego

go odbyła się uroczysta akademja z udziałem J. Em. Ks. Kardynała-Prymasa, którego powitał proboszcz parafji św. Marcina ks. dr. Taczak. Mówca streścił genezę powstania Domu Katolickiego parafji św. Marcina i wskazał na znaczenie tej placówki, zbudowanej wysiłkami parafji, jako schroniska dla katolickich stowarzyszeń. Całość akademji urozmaiciły występy chóru dziecięcego z Żywego Różańca Pań, deklamacja chóralna „Młodych Polek” i chóru parafjalnego św. Marcina pod dyrykcją p. Kulczyńskiego.

Na zakończenie przemówił J. Em. Ks. Kardynał-Prymas, który powitał z radością inicjatywę parafji Święto-Marcińskiej, wyrażając uznanie parafjanom i ich proboszczowi za dokonane dzieło.

Z kolei odbyło się uroczyste zebranie Pań Sodalicji Zawodu Kupieckiego z okazji 30-lecia. Zaszczycił je swą obecnością J. Em. Ks. Kardynał-Prymas.

Listy sublokatorów w bramach domów

Dowiadujemy się za pośrednictwem Polskiej Agencji Publicystycznej, że w najbliższym czasie wydane będzie zarządzenie w sprawie wywieszania w bramach domów list sublokatorów. Listy te wywieszane będą obok wykazów lokatorów głównych.

Wiadomość powyższa wzbudzi niewątpliwie żywe zainteresowanie zarówno wśród właścicieli domów, którym, zdaje się, z różnych względów tego rodzaju zarządzenie idzie na rękę, jak i wśród lokatorów podnajmujących pokoje.

Propaganda w szkołach

W związku z tygodniem propagandy przemysłu krajowego ukazał się w dzienniku urzędowym Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego komunikat, w którym Kuratorium poleca, ażeby szkoły wszelkiego typu poparły gorąco akcję Związku Obrony Przemysłu Polskiego i urządziły w okresie „Tygodnia Propagandy” w czasie zajęć szkolnych odczyty i pogadanki o konieczności popierania własnego przemysłu.

Równocześnie Kuratorium zawiadamia, że Związek Obrony Przemysłu Polskiego urządza w „Tygodniu Propagandy” konkurs dla starszej młodzieży.

Wiadomość powyższa wzbudzi niewątpliwie żywe zainteresowanie zarówno wśród właścicieli domów, którym, zdaje się, z różnych względów tego rodzaju zarządzenie idzie na rękę, jak i wśród lokatorów podnajmujących pokoje.

Nowa organizacja roku szkolnego

Jak się dowiadujemy, poszczególne kuratoria rozesłały do dyrekcji gimnazjów okólniki ministerstwa oświaty o nowej organizacji roku szkolnego.

Według nowego rozporządzenia pierwsze półrocze szkolne trwa od 20 sierpnia do 22 grudnia włącznie i dzieli się na dwa okresy: pierwszy od 20 sierpnia do 20 października, drugi od 21 października do 22 grudnia.

Drugie półrocze trwa od 16 stycznia do 15 czerwca włącznie z dwoma okresami: pierwszy od 16 stycznia do 31 marca, drugi zaś od 1 kwietnia do 15 czerwca.

Ferje Bożego Narodzenia trwają od 23 grudnia do 15 stycznia, ferje letnie od 16 czerwca do 19 sierpnia. Ferje wielkanocne będą ustanowione specjalnym rozporządzeniem.

Monety 5-złotowe

W obiegu ukazały się już nowe 5-złotowe monety srebrne o zmniejszonym formacie. Monety te pochodzą z transportu wybitego w Anglii, który nadszedł z mennicy londyńskiej w ilości miliona sztuk.

Obniżenie „procentów” dla kelnerów

Cech Mistrzów Cukierniczych w Poznaniu odbył swe plenarne zebranie, poświęcone głównie sprawie pobierania przez kelnerów 15 procent t. zw. „napiwku” zamiast 10 procent. Zebranie, na które przybył także inspektor pracy p. Kowalik i przedstawiciele prasy, zwołane było w tym celu, by zgromadzeni właściciele cukierni i kawiarni powzięli mogli uchwałę, zmierzającą do polepszenia bytu tak cukiernikom, jak i kelnerom. Po obszernych referatach p. insp. Kowalika i red. H. Grudzińskiego wyłoniła się bardzo żywa dyskusja, w której wszyscy jednogłośnie wypowiedzieli się za wypowiedzeniem umowy organizacji kelnerów, wedle której kelnerom pobierać wolno było 15 procent.

Od dnia 7 stycznia 1933 roku w cu-

klerniach i kawiarniach poznańskich kelnerzy będą mogli pobierać przy rachunkach tylko 10 proc.

Wiadomość powyższa wywołała wśród kelnerów żywe poruszenie. (kl.)

KALENDARZYK

Piątek, 9 grudnia 1932.

Słońce: wschód 7.51 — zachód 15.39 — długość dnia 7 godzin 48 min.
Księżyc: wschód 13.18 — zachód 4.12 — przed pełnią.

Stan pogody według notowań Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana minus 1 st. Cels. Pochmurno. Wiatr północno-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 760 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 3 st. C., najniższa minus 1 st. C.

Kal. rzk.: Leokadja — jutro N. M. P. Loretańska.

Kal. słow.: Wyszostawa — jutro Radziśław BL

Nocna służba aptek

i dyżury niedzielne:

Śródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ulica Wrocławska 31. — Apteka im Marcinkowskiego, Al. Marcinkowskiego

nr. 10. — Apteka 27 Grudnia, ulica 27 Grudnia 18.

Lazarz: Apteka Lazarska, ul. Małeckiego 9.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22. — Apteka pod Opactwem, ul. Dąbrowskiego 78.

Wilda: Apteka „Fortuna”, Górna Wilda 96. — Apteka przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3.

W innych dzielnicach aptek tam się znajdująca.

OSOBISTE

— **Odnaczenie.** Prezydent Rzplitej nadał p. adw. Janowi Fitznerowi z Poznania Złoty Krzyż Zasługi.

— **Egzamin sędziowski.** W dniu 26 listopada r. przed komisją egzaminacyjną przy Sądzie Apelacyjnym w Poznaniu złożyli egzamin sędziowski pp. Feliks Bartel, Jerzy Czapla, Stefan Damm, Włodzimierz Dzieciolowski, Julian Goncerzewicz, Jakób Kasprzewicz, Józef Talarczyk i Władysław Zajaczkowski.

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** Dyplom magistra filozofii uzyskali: w zakresie historii pp. Barbara Jankowska z Poznania, Joanna Elżbieta Gładyszówna z Poznania, Wanda Michalina Domańska z Cielowa, w woj. kieleckiem.

W zakresie filologii polskiej pp. Zdzisława Marja Brawatówna z Sompolna w woj. łódzkim, Halina Marja Sutarzewiczówna z Kalisza, Waltraut Hildegard Schultheiss z Monachjum.

W zakresie pedagogiki p. Jan Franciszek Tutaj ze Związczy, w woj. łwowskim.

W zakresie filologii francuskiej p. Elżbieta Władysława Amalja Hadrysiówna z Gronowa, w woj. poznańskim.

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** Dyplom inżyniera rolnictwa uzyskał p. Zygmunt Kornacki z Dąbrowki w woj. łódzkim.

Dyplom doktora filozofii: p. Józefa Orańska z Nowej Bubnowki (Podole).

ZYCIE AKADEMICKIE

— **Uroczystość Korp. „Baltia”.** Jedną z najczynniejszych w życiu akademickim organizacji, korp. Baltia obchodziła w czwartek jedenastoletnie swego istnienia. O godz. 9 w kościele farnym odprawił na intencje korp. mszę św. ks. prałat Józef Prądzyński. Wspólny obiad spożyto „Pod Strzechą”. Obradujący po południu konwent filistrów wyłonił nowe prezydium w składzie: ks. prałat Prądzyński — prezes, dr. Kąkolowski i Stojalski — wiceprezesi, mag. Zieliński — sekretarz. Wieczorem odbył się w sali „Bazaru” uroczysty komers.

— **Nowy zarząd Akademickiego Koła Misjologicznego przy W. S. H.** ukonstytuował się na walnym rocznym zebraniu w następujący sposób: prezes Jeżewski Józef, wiceprezes Nowicki Maksymilian, sekretarz Wujec Zygmunt, skarbnik Chlebowska Sabina, bibliotekarz Modzelewska Anna, członkowie Miklaszewski Marjan i Koliński Kazimierz.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Zarząd Związku b. Abiturjentów Gimnazjum K. Marcinkowskiego** zawiadamia swych członków o zebraniu, które odbędzie się w niedzielę 11 bm. po mszy św., w gimnazjum. Po zebraniu łamanie się oplatkiem.

WYKŁADY

— **Tydzień Myśli Katolickiej.** Przypominamy, że dziś wieczorem odbędzie się czwarty z kolei wykład z tego cyklu. na temat „Poglądy św. Augustyna na dzieje”. Wygłosi go p. prof. dr. Zółtowski o godz. 20 w sali 22 Collegium Minus. Spodziewać się należy, że temat oraz znana osoba prelegenta przyciągną licznych słuchaczy.

— **„Bezpieczeństwo i higiena pracy”.** Wykład na taki temat wygłosi okręgowy inspektor pracy, p. dr. Mroczkowski, w sobotę dnia 10 bm. o godz. 20 w sali Coll. Medicum II piętro. Wykład ilustrowany będzie obrazami świetlnymi. Wstęp bezpłatny. Dobrowolne datki.

— **Sycylja — kraj i zabytki.** W serii odczytów urządzanych staraniem Pol. Tow. Tatrzańskiego i Krajownawczego, zajmujący odczyt o Sycylii wygłosi p. dr. St. Dedio w sobotę 10 bm. w sali Śniadaniach Collegium Medicum o godz. 18. — W bogato ilustrowanym odczycie prelegent oprowadzi słuchaczy po szereg miast sycylijskich, jak starożytna stolica Syrakuzy, miasto ruin Selinunt, malownicze Agrigento, Teormina — najpiękniejszy zakątek na południu i Palermo oraz wyświetli piękne krajobrazy sycylijskie i opíše wycieczkę na Etnę. Wstęp 20 groszy.

— **Tow. Wydawnicze „Polska Armja Błękitna”** zaprasza swych członków i sympatyków na odczyt p. prof. dr. Tadeusza Grabowskiego p. t. „W stulecie powstania 3 części Dziadów Drezdeńskich”, który odbędzie się w sobotę, dnia 10 bm. w salce Stowarzyszenia Polsko-Francuskiego przy ul. Sew. Mielżyńskiego 26-27. Początek o godzinie 20.15. Wstęp bezpłatny.

Przy niedostatecznej funkcji kiszek, cierpieniach wątroby i dróg żółciowych, otyłości i artretyzmie, katarze żołądka i jelit, opuchlinie kiszek grubych, cierpieniach odbytynicy, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu. ng 6848

WIECZORY, KONCERTY

— **Koncert ku czci śp. Bolesława Dembińskiego.** Chcąc społeczeństwu wielkopolskiemu przypomnieć twórczość kompozytorską śp. Bolesława Dembińskiego, pioniera śpiewactwa polskiego w czasach zaborezych, przygotowuje Chór Męski „Arion” w Poznaniu z okazji 20-lecia swego istnienia koncert, na który składać się będą wyłącznie utwory Dembińskiego. Wykonaną zostanie m. in. wielka kantata „Pieśń o ziemi naszej” w całości, z fragmentami dotąd niesłyszanymi. Udział biorą: Chór Męski „Arion”, a jako soliści pp. Stanisław Roy, Aleksander Karpacki i Karol Urbanowicz, artyści opery poznańskiej, oraz orkiestra symfoniczna Kolejowego Przesposobienia Wojskowego. Koncert odbędzie się w sobotę dnia 17 bm. o godzinie 20 w Auli Uniwersytetu Poznańskiego.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Koło Rodzicielskie przy III szkole powszechnej męskiej.** Z inicjatywy kierownika szkoły p. Litwina zostało zorganizowane Koło Rodzicielskie. Celem wyboru zarządu odbyło się posiedzenie, na którym kierownik szkoły przedstawił zadania Komitetu Rodzicielskiego. Następnie wybrano zarząd w następującym składzie: prezes — p. Kostrzeński Tadeusz, wiceprezes p. Szybowicz Aleksander, sekretarka p. Śmiglewska Kazimiera, zastępca p. Beger Tadeusz, skarbnik p. Zakrzewski Brunon. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Talarowski Leonard, Czarnecki Andrzej, Kiszkowa, Lawnikami wybrano pp. Makowskiego Seweryna i Pietrzykowski Romana.

— **Przeгляд dorozek.** Starostwo Grodzkie Poznańskie podaje właścicielom dorozek konnych i samochodowych do wiadomości, że tegoroczny jesienny przeгляд dorozek odbędzie się przy ul. Wały Zygmunta Staroego w następującym porządku. Dn. 10 bm. przeгляд dorozek konnych o godz. 9; dnia 12 bm. o godz. 9 przeгляд dorozek samochodowych od nr. 1—100, dn. 13 bm. od nr. 101—200, dn. 14 bm. od nr. 201—336. Dorozki należy przedstawić w czystym stanie. Właściciele powinni osobiście uczestniczyć w przeглядzie. Poza tem należy przedłożyć przy konnych dorozkach dowód tożsamości konia, a przy dorozkach samochodowych poświadczanie aktualności ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilno-prawnej, oraz dowód zbadania zegara. Nieprzedstawienie dorozek bez usprawiedliwienia podlega karze w myśl par. 71 rozp. z dn. 27. 2. 08 Dz. Urz. b. Rej. Pozn. (PAT.)

— **Na sanie do Białowięzy.** Wycieczkę do Białowięzy urządza Oddział Poznański Pol. Tow. Krajoznawczego w czasie od 5—10 stycznia. Program wycieczki, bardzo urozmaicony, przewiduje 3-dniowy pobyt w puszczy Białowięskiej, wycieczkę do puszczy w nocy przy księżycu, bal w Białowięzy a w drodze powrotnej zwiedzenie Białegostoku i jednodniowy pobyt w Warszawie. Droga, jaką uczestnicy wycieczki przebędą w puszczy na saniach, wyniesie około 150 klm. — Nocleg dla uczestników zapewniony w doskonale urządzonej schronisku w Białowięzy. Należność za bilet kolejowy i na pokrycie kosztów organizacyjnych wynosi 38.80 zł dla członków P. T. K. i 43.80 zł dla nieczłonków. Wyżywienie indywidualne. Całkowity koszt wycieczki nie przekroczy 70 zł. Zgłoszenia przyjmuje Polskie Biuro Podróży „Orbis”. Poznań, plac Wolności 9 i sekretariat Towarzystwa przy ul. Marsz. Focha 18 w godzinach dyżurów. Zapisu dokonać można także, przekazując kwotę 38.80 zł wgl. 43.80 zł na P. K. O. konto 203 385. Lista zgłoszeń otwarta do 31 grudnia r. b. włącznie.

— **„Opłaty sądowe”** — zbiór wszystkich ustaw i rozporządzeń o kosztach sądowych jednolitych i dzielnicowych, oraz „Tabela opłat sądowych” ukazały się nakładem pp. Jana Jeża i Władysława Trzemińskiego w Katowicach. Wydawnictwa te opracowane są na podstawie nowej ustawy o kosztach sądowych z dn. 27 października 1932 r., regulującej wymiar opłat i kosztów sądowych w sprawach sądownictwa spornego i sprawach karnych w całym Państwie, a wchodzącej w życie z dniem 1. 1. 1933 r. „Opłaty sądowe” zawierają oprócz dostosowanego tekstu ustawy, obszerne komentarze do niej, oparte na materiale komisji kodyfikacyjnej R. P. oraz wszystkie dzielnicowe przepisy i ustawy o kosztach sądowych, nie objęte ustawą z 27 10 1932 r., a obowiązujące nadal, wraz z objaśnieniami i uzasadnieniami. Książka zaopatrzona jest również w liczne tabele i przykłady.

— **Polskie Tow. Krajoznawcze.** Oddział w Poznaniu, urządzi w niedzielę, dn.

11 bm. wycieczkę krajoznawczą do Łopuchowa, skąd lasami i brzegiem kilku jezior przechadzka do Biskupic. Pieszej drogi 22 km. Wyjazd z Poznania o godzinie 7.35, powrót o godz. 16.56. Zbiórka na dworcu głównym o godz. 7.10. — Prowadzi p. dr. T. Smoluchowski.

— **Wielką węgę połączoną z św. Mikołajem** urządzają, jak już donosiliśmy, Panie św. Wincentego a Paulo przy parafii św. Wojciecha w niedzielę 11 bm. o godzinie 3 po poł. w Zoologu. W imprezie tej udział przyjmie tak bardzo wśród dzieci popularna i lubiana Ciocia Wandzia, która wraz z swoim małym zespołem odegra zabawne komedijki. — Poza tem rozmaite niespodzianki, koncert itd. Niewątpliwie na węgę pośpieszą tłumy naszego obywatelstwa, gdyż ceny biletów są minimalne. Całkowity dochód przeznaczony dla najbardziej potrzebujących parafii św. Wojciecha w Poznaniu.

— **W sprawie artykułu o gwiazdkowej wystawie prac kobiecych** donoszą nam, że imprezę urządziła Koło Pań z Czytelni dla Kobiet i Towarzystwo Pomocy dla Inteligencji.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **„Chór Marjański” przy kościele ks. ks. Salezjanów** obchodzi dnia 11 bm. 5-lecie swego istnienia. W intencji tego pięciolecia odbyła się 8 bm. o godz. 10.30 uroczysta msza z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej 57 p. p. W niedzielę 11 bm. odbędzie się uroczyste zebranie o godz. 12 na sali p. Jarockiej, ul. Masztalarska, a wiecz. o godz. 18.30 akademja marjańska.

— **Ze Zw. Drobnych Handlarzy Targowych.** W dniu 5 bm. wyjechała delegacja poznańskich organizacji targowych, w składzie pp. prezesa Sawińskiego i wiceprezesa Zw. Rzeźników Łęckiego, na ogólnopolski zjazd Związków Drobnych Handlarzy Targowych do Warszawy, celem omówienia sprawy obrony podatkowej, świadectw przem. V. kat. handl. i interesów zawodowych, oraz celem wręczenia postulatów branży targowej wszystkim miast pp. ministrom skarbu, przemysłu i handlu oraz spraw wewnętrznych.

— **Koło muzyczne - scen. „Dzwon”** na Jeźcach urządziło w niedzielę na sali p. Bigosa wieczornicę ku uczczeniu 25-lecia śmierci śp. Wyspiańskiego. Na program złożony był: koncert muzyczny, przedstawienie „Warszawianki”, deklamacje oraz referat sekr. kol. Czekający i wykład p. t. „Wyspiański a naród”.

— **Z targu.** Dnia 9 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3.20—3.40 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3.60—4.00 zł; 1 kg. twarogu 0.70—1.00 zł; za litr śmietany 1.40—2.00 zł; mleka pełnego 20—22 gr; mendej jaj 2.00—2.30 zł.

— **Za mięso:** 1 kg. słoniny świeżej 1.70—1.80 zł; słoniny wędzonej 2.00—2.20 zł; wieprzowiny 1.40—2.00 zł; wołowiny 1.20 do 1.80 zł; cielęciny 1.40—1.80 zł; skopowiny 1.40—1.80 zł; koziny 1.00—1.20 zł; smalcu 2.40—2.60 zł.

— **Za drób i dziczyznę:** kura 1.80

do 3.00 zł; para kurecząt 2.40—3.60 zł; kaczką 1.00—4.00 zł; gęś 4.00—6.50 zł; para gołębi 1.00—1.10 zł; para kuropatew 2.60 do 3.00 zł; indyk 4.00—6.50 zł; zajac 4.00 do 5.50 zł; perlica 2.60—3.00 zł; bażant 3.00—3.50 zł; królik 1.20 zł.

— **Za ryby:** 1 kg. szczupaka 2.00—2.40 zł; okonia 1.40—2.00 zł; lina 2.20—2.40 zł; karasia 1.80—2.00 zł; sandacza 4.40—4.80 zł; suma 2.60—3.20 zł; miętusa 2.40—3.00 zł; leszcza 1.00 zł; 1 kg. białych ryb 0.60 do 1.20 zł; 1 kg. karpia 2.10—2.40 zł. Za ryby śnieży płacono 60—70 gr mniej. Za 1 kg. świeżych śledzi 0.80—0.90 zł.

— **Za jarzyny płacono:** 1 kg. ziemniaków 6—8 groszy; 1 kg. marchwi 20 groszy; kalarepy 30 gr; 1 kg. szpinaku 40 gr; szczytowi 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pęczek pietruszki 10 gr; 1 kg. jaruznu 20—30 gr; 1 kg. cebuli 20 gr; za kalafior 10—60 gr; główkę sałaty 10—15 gr; 1 kg. bobu 40—60 gr; 1 kg. brukselki 30 do 40 groszy.

— **Za owoce:** 1 kg. owoców suszonych 0.80—2.00 zł; za 1 kg. jabłek 0.40—1.60 zł; gruszek 0.60—1.20 zł; winogron 2.80 do 3.20 zł; 1 kg. orzechów włoskich 2.60 do 2.80 zł; laskowych 2.60 zł.

— **Za grzyby:** 1 kg. grzybów suszonych 4.00—4.60 zł.

Ruch normalny. Ceny bez zmian. (hu)

KRONIKA SĄDOWA

— **Za przywłaszczenie znaczków inwalidowych.** Na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiadł b. urzędnik magistracki Zbigniew L. Akt oskarżenia zarzucał mu, że w roku 1923 przywłaszczył sobie zużyte znaczki inwalidowe wartości ponad 1000 zł, które po wywaleniu stempla puszczal w obieg. Sąd skazał go na 14 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 5.

JARMARKI

— **CZARNKÓW.** We wtorek 13 bm. odbędzie się jarmark ogólny.

— **KOŚCIAN.** Jarmark na towary kramne, konie, bydło, kozy, owce i świnie odbędzie się w czwartek 15 bm.

— **MIKSTAT.** Jarmark ogólny odbędzie się we wtorek dnia 13 bm. Spęd bydła i koni bez ograniczenia.

— **NOWEMIASTO n. Wartą.** Dnia 14 bm. odbędzie się jarmark ogólny. — Spęd bydła jest dozwolony.

— **PNIEWY.** W czwartek 15 bm. odbędzie się jarmark na konie, bydło, towary kramarskie i produkty rolnicze.

— **RASZKÓW.** Jarmark na kramy, konie i bydło odbędzie się w mieście Raszkowie w czwartek dnia 15 bm.

— **SZUBIN.** W środę dnia 14 bm. odbędzie się jarmark na konie i bydło. Spęd bydła i zwierząt racicowych dozwolony.

— **SREM.** Jarmark ogólny, t. j. na konie, bydło, produkty rolne i towary kramne, odbędzie się we wtorek 20 bm.

— **WRZEŚNIA.** Dnia 13 bm. odbywa się w mieście jarmark ogólny (kramny, na konie i bydło).

Zw. Strzeleckiego „sprostowanie” to podajemy do wiadomości publicznej, ale równocześnie musimy stwierdzić, że ono niczego nie prostuje, bowiem Buchczyk, na co gotowi jesteśmy przeprowadzić dowód prawdy, był nie tylko czynnym członkiem „Strzelca” tutejszego, ale był również jego przywódcą. Buchczyk został usunięty ze „Strzelca” dopiero po ujawnieniu jego złodziejskich wyczynów, a Stojcki już dawniej.

— **RAWICZ.** (Sp. Florjan Motylewski.) W ub. tygodniu odprowadzono na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki śp. Florjana Motylewskiego, naucz. em. zmarłego w 75 roku życia. Śp. Florjan Motylewski przez całe swoje życie był wzorem Polaka - katolika. Przeszło 40 lat był nauczycielem w Szurkowie (pow. gostyński) i znosił prześladowania władz pruskich za krzewienie ducha polskiego i religijnego w młodych pokoleniach. — Kondukt żałobny prowadził ks. dziekan Lipowicz z Niepartu, w którego parafii śp. Zmarły przez całe swe życie spełniał urząd nauczycielski, w asyście miejscowego duchowieństwa. Ks. dziekan Lipowicz w pięknych słowach przemówił nad grobem śp. Zmarłego, podkreślając jego nieskazitelną uczciwość, przywiązanie do Kościoła, głęboką pobożność i miłość Ojczyzny. Chór pp. nauczycieli wykonał piękny śpiew. Śp. Florjan Motylewski był członkiem Stow. Chrześc. Nar. Naucz. Szkół Powsz.

— **SKALMIERZYCE.** (Uroczystość 5-lecia.) Chór kościelny obchodził uroczystość 5-lecia założenia. Uroczystość rozpoczęła się mszą św., odprawioną przez ks. kanonika Piotrowicza. Po nabożeństwie odbyło się uroczyste zebranie w sali Domu Katolickiego przy udziale ks. Piotrowicza, ks. prob. Zamysłowskiego z Ostrowa oraz okręg. prezesa chórów kościelnych p. Jana Niemojowskiego z Macznik. Zebranie zagałi prezes p. Wołicki. Przewodniczył p. Jan Niemojowski. Pieśń powitalną wykonało Koło Śpiewacze „Echo” ze Skalmierzyc Nowych pod batutą p. Garszczyńskiego. Obszerne referaty na temat pieśni i muzyki kościelnej wygłosili pp. Mrówczyński z Ostrowa i Kurkiewicz ze Skalmierzyc. Następnie odczytała obszerne sprawozdanie z 5-letniej działalności chóru sekretarka p. A. Cudakówna. W końcu ks. kanonik Piotrowicz podziękował p. Kurkiewiczowi jako dyrygentowi za dotychczasową pracę i wezwał go zarazem do dalszej owocnej pracy na terenie chóru kościelnego. W uroczystości brał także udział Chór Kościelny z Ostrowa, dalej różne delegacje miejscowe ze sztafardami oraz cała ludność Skalmierzyc. (zo)

— **SULMIERZYCE.** (Podniosła akademja.) Dzięki staraniom miejscowego Koła L. O. P. P. odbyła się w dniu 27 ub. mies. na sali p. Leona Laudowicza uroczysta akademja ku uczczeniu śp. por. Zwirki i inż. Wigury z włączeniem do uroczystości tej Tygodnia zagadnień polskoniemieckich. Uroczystość zagałi w krótkich słowach nacelnik urzędu pocztowego p. Kazimierz Bartkowiak. Następnie wygłosił referat n. t. „Polska a Niemcy” p. Małeckie, nauczyciel. Referat z dziedziny zadań L. O. P. P. i wspomnienie pośmiertne, poświęcone bohaterom lotnikom, wygłosił sekretarz Koła, p. Siwczynski Czesław, urzędnik pocztowy. Poza tem było kilka deklamacyj oraz śpiew chóru kościelnego. Podniosła uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty”.

— **SREM.** (Z rady miejskiej.) Ostatnie posiedzenie przyjęło sprawozdanie

kasy miejskiej, sprawozdanie z wykonania budżetu gazowni i wodociągów miejskich. Gazownia osiągnęła zysk w kwocie 18 839 zł. Zysk wodociągów miejskich wynosi 2003 zł. Uchwalono pobieranie podatku do państwowego podatku dochodowego na rok 1933-34. Żywa dyskusja wywołał wniosek o uchwalenie dodatku do państwowego podatku przemysłowego. Magistrat domagał się podwyższenia podatku do tego podatku z 1/8 na 1/4 od świadectw, zaś od kart rejestracyjnych z 15 proc. na 30 proc. — W głosowaniu wniosek magistratu przepadł, narazie więc będzie się pobierał te same dodatki, co w bieżącym roku.

— (Srebrne gody.) W ub. tygodniu obchodzili pp. inż. Gurtlerowie zamieszkałi przy ul. Kilińskiego, jubileusz 25-lecia pożycia małżeńskiego. W intencji Jubilatorów została odprawiona msza św. w kościele parafjalnym. (ek)

Z Pomorza

— **STAROGARD.** (Kradzież z włamaniem.) Niewyśledzeni dotąd złoczyńcy skradli ogrodnikowi Czaji przy głównym dworcu 3000 złotych w gotówce.

— (Były starosta — burmistrzem.) — Burmistrzem miasta Pelplina został wybrany w większości głosów były emerytowany starosta starogardzki, dr. Chmielewski.

— (70 000 zł na bezrobocie.) Miasto w trosce o los bezrobotnych, których tu jest około 1600 — postanowiło drogą odpowiednio wysokich dodatków do różnych podatków zebrać kwotę 70 tys. złotych, potrzebną na utrzymanie tut. bezrobotnych, w okresie zimowym. (as)

— **ŚWIECIE.** (Z wystawy L. O. P. P.) We wystawie lotniczo - gazowej, urządzonej staraniem Komitetu Powiatowego L. O. P. P., wziął czynny udział Aeroklub Akademicki w Gdańsku, nadsyłając jako ekspozyty wykresy dotyczące działalności Klubu oraz fotografie. Ponadto prezes Klubu p. Siedlecki wygłosił krótki odczyt, zachęcający słuchaczy do budowy szybowca.

— **TCZEW.** (Nowy burmistrz.) Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej w Pelplinie nastąpił wybór nowego burmistrza, ponieważ p. Nowak nie został zatwierdzony przez urząd wojewódzki. Od obecnych 16 radnych otrzymał 14 głosów p. dr. Chmielewski, em. starosta pow. starogardzkiego, który otrzymał pośród 3 kandydatów nominację na burmistrza miasta Pelplina.

— (Z cukrowni.) Kampanja cukrowa została zakończona. Liczba bezrobotnych w Pelplinie znowu się powiększyła. (ds)

Zaburzenia na wiecu B. B.

Z Kościana donoszą: W ub. wtorek doszło do burzliwych zajść na wiecu przedwyborczym B. B. w Parzęczewie w pow. kościańskim. Wiec zagałi prezes „Strzelca” p. St. Małeckie, poczem przemawiali pp. Kapelczak z Wielkich Łęk, Golusik z Wolkowa i i. Zebrani przyjęli wobec mówców groźną postawę, nie pozwalając im dokończyć przemówień. Interwenjowała policja, rozpędzając wzbudzony tłum. W czasie zajść został pobity prezes miejscowego „strzelca” p. Małeckie.

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **BNIN.** (Osobiste.) Wojewoda poznański zatwierdził dotychczasowego burmistrza p. Wincentego Flensa na dalsze 12 lat.

— **CZARNKÓW.** (Osobiste.) Oznakę Straży Granicznej otrzymał p. starosta Boguszewski. Dekoracji dokonał w tych dniach p. kierownik inspektoratu granicznego Marjan Staniszewski.

— (Oszustwa.) Kilku obywateli kupiło na raty i to za 18 rat po 13.80 pożyczkę inwestycyjną w Spółdzielczym Banku Ludowym w Stanisławowie. Raty prawie od roku zapłacili a obligacyj pożyczki nie mogą wydosłać mimo licznych upomnień. (Radzimy skierować skargę do prokuratury. — Red.)

— (Odnaczenie.) P. Klemens Szypa z Pianówki zarządzeniem Prez. Rzpłitej został odznaczony Medalem Niepodległości za udział w powstaniu wielkopolskim.

— (Bazar.) Towarzystwo Pań św. Wincentego a Paulo urządziło dnia 8 bm. „bazar” na salce parafjalnej.

— **KROTOSZYN.** (Osobiste.) Pp. Ignacy i Franciszka Kruszczykowie z Kaczyńca obchodzili dnia 22 listopada złote gody małżeńskie. Na intencję jubilatorów odprawił ks. prob. Murach mszę św. w kościele w Sońnicy, w którym Jubilaci przed 50 laty stanęli na ślubnym kobiercu.

— **MOCILNO.** (Włamanie na probostwie.) W Niestronnie włamali się nieznani złodzieje na probostwie. Włamywacze szukali widocznie pieniędzy, których jednak nie znaleźli; zabrali ostatecznie 2 butelki wina mszalnego.

— (Osobiste.) Złote gody obchodzili pp. Andrzej i Anna Jędrzejewscy z Mógłna. Jest to bardzo uboga rodzina, której w dniu jubileuszu z pomocą przyszły Panie Miłosierdzia. (mm)

— **CEBRNIKI.** (Samobójstwo.) W poniedziałek 5 bm. w godz. wieczornych targnęła się na swe życie wystrzałem z

rewolweru typu rosyjskiego żona asesora nadleśnictwa obornickiego p. Paciorkowska. Przyczyną rozpaczliwego kroku są prawdopodobnie sprawy rodzinne. Przywołany lekarz stwierdził zgon.

— (Pożary.) Onegdaj wybuchł w zagrodzie Alfreda Magdanza w Jaraczu pożar. Spaliła się doszczętnie stodoła 50 mtr. długa, ze zniwem oraz dach przyległej obory. Straty wynoszą około 20 000 zł, które częściowo pokrywa K. U. O. — Przyczyny pożaru nie stwierdzono. Poza tem spłonęła stodoła wraz z zbożem roln. Julianowi Cieślakowi z Budziszewka. Straty wynoszą 15 000 zł.

— (Kradzieże.) W nocy na 2 bm. skradziono na szkodę p. Władysława Dąbrowskiego z Dąbrówki Kościelnej 60 kur, 10 perliczek i 12 indyków. P. dr. Willemskiemu z Górki skradziono z kasy ogniotrwałej 2920 zł gotówki i pierścienek wartości 3000 zł. — Rolnikowi p. Wilhelmmowi Utechtowi z Nieszawy skradziono po raz drugi w tym roku świnie wagi 80 kg. — Z mieszkania p. Czesławy Grabusówny z Wiardunek skradziono rower damski wartości 200 zł. — Rolnikowi p. Józefowi Ładzie z Uścikowa skradziono płaszcz i futro. — Sprawców nie ujęto. (kko)

— **OSTRÓW.** (W sprawie napadów i zbrodni żydowskich.) W parafjalnym „Poślanicu Niedzielnym” miejscowy ks. prob. Zamysłowski ogłosił gorący apel do tutejszego społeczeństwa, w którym m. in. pisze: „Jedyną odpowiedzią całego chrześcijańskiego społeczeństwa polskiego będzie bezwzględny bojkot sklepów żydowskich. Odtąd muszą ustać jazdy do Kalisza po towary żydowskie.” (n)

— **OSTRZESZÓW.** („Sprostowanie” Zw. Strzeleckiego.) Donosiliśmy swego czasu o kradzieży, dokonanej przez niejakiego Buchczyka na szkodę kupca zbożowego p. Stasińskiego. Komenda okręgowa Związku Strzeleckiego nadesłała nam w tej sprawie sprostowanie, w którym stwierdza się, że Buchczyk nie był „komendantem” „Strzelca”, lecz tylko „kandydatem” na „strzelca” oraz, że niejaki Stojcki nie jest i nie był członkiem „Strzelca”. Więc na prośbę komendy

Rozruchy bezrobotnych w Kórniku

Epilog zajść z 24 marca b. r. przed sądem w Poznaniu — Akt oskarżenia a zeznania burmistrza m. Kórnika, p. Wolniewicza

Dzisiaj znalazła się na wokandzie sądu okręgowego sprawa znanych zajść, które miały miejsce na jarmarku w Kórniku w dniu 24 marca b. r. Na jarmark ten zjechał m. in. cały szereg kramarzy żydowskich, którzy odrazu spotkali się z bojkotem.

W pewnym momencie tłum bezrobotnych napadł kramarzy żydowskich, rozbil ich stragany i rozrzucił towary. Przybyła na pomoc policja, która starała się temu przeszkodzić. W toku zajść przodownik Gendek postrzelił w brzuch Maksymiljana Grobelnego tak ciężko, że ten zmarł nazajutrz. Rozruchy doszły do tak groźnych rozmiarów, że celem ich zlikwidowania, musiano zawezwać pomocy policji średzkiej. Wówczas też aresztowano około 30 osób, które dzisiaj zasiadły na ławie oskarżonych.

Oskarżeni rekrutują się przeważnie ze wsi, z wyjątkiem organisty i kilku rzemieślników, przyczem przeważają w znacznym stopniu ludzie bardzo młodzi. Kolejno na ławie oskarżonych zasiadli Józefowiak Józef, Kaczor Stanisław, Kaczor Władysław, Zarembski Jan, Kawecki Władysław, Kujawa Władysław, Rozmiarok Walenty, Rozmiarok Jan, Rozmiarok Franciszek, Lipiecki Kazimierz, Kaczor Jan, Sarbinowski Antoni, Szubert Kazimierz,

Rosicki Kazimierz, Hoffman Maksymiljan, Hartung Władysław, Begmert Stefan, Figaszewski Marjan, Pełka Józef, Paniączek Jan, Smoczyk Józef, Sacha Stefan, Stefaniak Franciszek, Michalak Jan, Orłowski Franciszek, Antczak Stanisław, Bukowski Władysław i Stawski Stefan.

Sądowi przewodniczy p. dr. Cyprjan; obronę wnosi adwokat dr. Stan. Celichowski. Sąd po zbadaniu personalij i przesłuchaniu oskarżonych, którzy się do winy nie przyznają, przystąpił do badania świadków, których na rozprawę powołano przeszło 30.

Z zeznań świadków na większą uwagę zasługują zeznania burmistrza miasta Kórnik p. Wolniewicza. Akt oskarżenia łączył zajścia kórnickie z zebraniem Obozu Wielkiej Polski, które odbyło się na kilka dni przed zajściem. Śwd. Wolniewicz zeznał, że na zebranie powyższe wydelegował sekretarza miejskiego Szwartza, który w raporcie swym stwierdził, że na zebraniu O. W. P. omawiano tylko w sposób rzeczowy kwestję bojkotu towarów żydowskich, natomiast nie było mowy o jakichkolwiek gwałtach czy aktach teroru.

Po przesłuchaniu 12 świadków sąd przerwał rozprawę do godz. 15.

Nowe metody odmładzania

W czasopiśmie „Medizinische Welt” ogłasza znany profesor chirurgii uniwersytetu w Monachium sensoryjny artykuł o nowej metodzie odmładzania, która przy różnorodnych dolegliwościach wieku podeszłego poszczycić się może zdumiewającymi rezultatami. Metoda ta pozatem rzekomo także zdolna jest wstrzymać rozwój raka, a nawet usunąć całkowicie złośliwą tę narośl. Prof. Theilhaber dopatruje się właściwej przyczyny objawów starości i dyspozycji do raka w degeneracji organów kwiotwórczych. Przedewszystkiem więc w osłabieniu śledziony, grasicy, gruczołu tarczycowego i szpiku kostnego. Kurczenie się śledziony rozpoczyna się u wielu ludzi mniej więcej od 40 roku życia. Chcąc zatem skutecznie zwalczać dolegliwości wieku i skłonność do raka, należy na nowo ożywić te organa kwiotwórcze lub przynajmniej zastąpić w starzejącym się organizmie wytwarzane przez nie substancje. Obok innych środków, jak puszczanie krwi, przegrzewanie elektryczne (diatermia) i naświetlanie promieniami rentgenowskimi, szczególnie skutecznym środkiem okazało się przeszczepianie miąższu odnośnych narządów zwierzęcych. Ciepłe jeszcze organa zwierzęce zostają bezpośrednio po zabiciu przeszczepione pod skórę człowieka. U wielu chorych na raka udało się tą metodą spowodować wstrzymanie, a nawet całkowite cofnięcie się narośli raka. Badania mikroskopijne wykazują po tym zabiegu zupełne wyrażenie rozkładania się tkanek rakowych i wypieranie tychże tkanek przez tkanki normalne. Szczególne sukcesy osiągnął prof. Theilhaber swoją metodą po usunięciu narośli raka w drodze operacyjnej. W tych wypadkach zabieg prof. Theilhabera zapobiegał prawie zawsze tworzeniu się nowych narośli rakowych.

Wcielone z narządami zwierzęcymi hormony i substancje życiowe potrafią widocznie znacznie zmniejszyć dyspozycję do raka, jeżeli nie zupełnie usunąć.

Metodę swą prof. Theilhaber zaczął najpierw stosować u innych pacjentów, nie cierpiących na raka. Zabiegi jego w pierwszym rzędzie zamierzały do zwalczania cierpienia podeszłego wieku, zapomocą odmładzającego odświeżania całego organizmu. Przeciwno brakowi krwi u ludzi starych metoda jego okazała się równie skuteczną, jak przeciwko sklerozie (zwężeniu naczyń) i jej różnorodnym skutkom. Pozatem metoda ta ma jeszcze i tę zaletę, że opóźnia znacznie tworzenie się zmian, spowodowanych wiekiem, jak zmarszczki, obwisła skóra i t. d. Skoro zachodzi zachorzenie mózgu lub innych części systemu nerwowego, prof. Theilhaber dodaje do miąższu gruczołów także częstezki mózgu, co okazało się niezmiernie skutecznym nie tylko u osób starych, lecz także u młodszych pacjentów.

Według zapewnienia prof. Theilhabera doświadczenia jego wypróbowane zostały już ze skutkiem przez innych wybitnych uczonych. To też spodziewać się należy, że stanowiąc one będą trwałą zdobycz nowoczesnego lecznictwa. W. P.

Podstuchane.

— Co, Mekka i Medyna to miasta? Taż ja myślałem, że to kobiety, tak jak Sodoma i Gomora...

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Komendant straży pożarnej — doktorem filozofii.

Na uniwersytecie warszawskim odbędzie się (na wydziale filozoficznym) promocja komendanta straży ogniowej Prokopa na doktora filozofii. Prokop w ub. tygodniu złożył ostatnio egzaminy, a jego praca doktorska nosi tytuł: „Historja bezpieczeństwa ogniowego w b. Kongresówce w latach 1831 do 1865”.

1025 adwokatów w Warszawie.

Liczba adwokatów na terenie Warszawy rośnie w ostatnich czasach bardzo silnie. W tej chwili ogólna liczba adwokatów w Warszawie wynosi 1025 osób. Przyczem w okresie od 1 marca br. przybyło 170 nowych adwokatów. Jest to wynikiem redukcji, przeprowadzonych masowo w tym roku w sądownictwie.

Upadłość wojskowej spółdzielni spożywców

Z Warszawy donoszą o wzbudającej sensację upadłości „Wojskowej Spółdzielni Spożywców” której pasywa przewyższają sumę miliona złotych Głównym uszkodzonym jest skarż państwa, gdyż spółdzielnia korzystała ze znacznych kredytów. Pozatem ucierpia udziałowcy, głównie oficerowie, którzy odpowiadają trzykrotną sumą swych udziałów Sprawa milionowej upadłości spółdzielni wojskowej znajdzie swój epilog w sądzie.

Aresztowanie handlarzy żywym towarem

W rejonie odcinka granicznego Filipów, w Suwałszczyźnie, władze KOP-u zlikwidowały bandę handlarzy żywym towarem, na której czele stał niejaki Ryszard Kupień, pochodzący z Kwidzyna (Prusy Wschodnie). Szajka Kupienia pod pretekstem sprzedawania losów loteryjnych, akcyj itp. odwiedzała wsie i miasteczka, gdzie wyszukiwała przystępną dziewczęta. Ofiary swe handlarze werbowali rzekomo na roboty do fabryk tkac-

Obuwie Fr. ROGOZIŃSKI i S-ka

eleganckie — solidne — tanie

WIELKI MAGAZYN OBUWIA — POZNAŃ, STARY RYNEK 64. P. 7844-48.187

kich i przedalni. W podstępny i nieczy sposób zdołali oni wywieźć kilka dziewcząt. Ostatnio Kupień w towarzystwie niejkiej Cecylii Łojczakówny zamierzał dostać się na teren Prus Wschodnich Na granicy został zatrzymany wraz z swoją ofiarą.

Nowy zakład umysłowo chorych

W Chełmie odbyło się otwarcie nowego zakładu leczniczego dla umysłowo chorych. Zakład powstał staraniem związku sejmików powiatowych województwa lubelskiego, który otrzymał na ten cel subwencję w wysokości 700 000 zł raz budynek po b. urzędzie gubernialnym. Zakład obliczony jest na 400 chorych.

Obniżenie cen biletów kolejowych do Truskawca i Krynicy.

W związku ze skupem przez skarż państwa prywatnych kolei Muszyna-Krynica, Drohobycz-Truskawiec, Lwów-Podhajce oraz Borki Wielkie-Grzymałów, — zniesione zostaną z dniem 1 stycznia 1933 wszelkie różnice taryfowe na tych kolejach, stosowane zarówno w ruchu osobowym, jak i towarowym. Przystosowanie taryf na tych odcinkach do ogólnych taryf P. K. P. pociągnie za sobą potanieńczenie przejazdów i przewozów.

M. in. na odcinku Muszyna-Krynica i Drohobycz-Truskawiec zniesiona zostanie 50-procentowa podwyżka taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej.

Skandal w niedoszłym kasynie w Otwocku

Sprawa kasyna gry w Otwocku grozi — jak donoszą pisma warszawskie — wielkim skandalem. Kasyno wzniesiono kosztem 3 mil. zł, dotychczas nie zostało uruchomione. Magistrat Otwocka ponosi znaczne straty z powodu unieruchomienia kasyna i obecnie pragnie rozwiązać umowę. Niejaki Gustaw Pojżel, tytułem kaucji wpłacił 20 000 złotych, które magistrat pragnie wyprocesować, jako odszkodowanie za straty. Pozatem przeciwko Pojżelowi wniesli skargi liczni kelnerzy i zaangażowani pracownicy kasyna, od których pobrali kaucje. Sprawa karna o przywłaszczenie kaucji znajdzie się wkrótce na wokandzie sądowej.

W związku z temi sprawami, wychodzi na jaw szereg sensoryjnych okoliczności. Jak się okazuje, Pojżel jest tylko podstawioną osobą, natomiast finansować go mieli hrabia Jerzy Rzewuski i inż. Włodzimierz Kwiatkowski, którzy prawdopodobnie będą do spraw przypozwani sądownie.

Największą jednak sensację budzi wiadomość, że na drogę sądową występują również przedstawiciele międzynarodowego koncernu domów gry z Neustadtem z Rygi na czele. Panowie ci mieli rzekomo wpłacić a conto oczekiwaną koncesję 25 tys. złotych. Wkrótce więc przed sądami warszawskimi rozegra się epilog niedoszłej afery ruletowej w uzdrowisku pod Warszawa.

SPORT

Lekka atletyka

Mildred Didrickson, znakomita amerykańska lekkoatletka, która w tym roku na igrzyskach olimpijskich w Los Angeles zdobyła dwa mistrzowskie tytuły — w biegu na 80 mtr. przez płotki i w rzucie oszczepem, oraz tytuł wicemistrzyni olimpijskiej w skoku wzwyż, została zdyskwalifikowana jako amatorka. Dyskwalifikacji dokonał Am. Zw. Lekkoatletyczny. (PAT)

Pięściarstwo

Wyjazd do Dortmundu naszych pięściarzy spotkał się z ostrą krytyką prasy i spowodował interwencję Związku Związków, który zażądał w tej sprawie wyjaśnień. Gdy PZB temu żądaniu nie uczyniło zadość Z. Z. zawiązało do Warszawy delegata PZB. W tej sprawie Pat podaje następujący komunikat: „W środę wieczorem przybył na posiedzenie zarządu Zw. Pol. Zw. Sport. delegat Pol. Zw. Boks. adw. Seydlitz, który udzielał wyjaśnień w sprawie znanej afery paszportowej w związku z wyjazdem polskiej reprezentacji bokserskiej na mecz z Niemcami w Dortmundzie. Następnie rozwinęła się dyskusja, w toku której ustalono, że kilku ważnych wyjaśnień musi udzielić zarząd Pol. Zw. Boks. ponieważ p. adw. Seydlitz nie mógł tego uczynić. Wyjaśnienia PZB nadejść mają na ręce Z. Z. w dniach najbliższych, poczem poda się do wiadomości przebieg i wynik rozmów na ten temat prowadzonych w Związku Związków, i we właściwym świetle przedstawi się samą sprawę paszportów.”

„C. W. S.” i „Gedania” 13:1. Naogół zawodnicy Gedaniai lżejsi od swoich przeciwników i fizycznie słabsi zademonstrowali natomiast niebywałą wręcz twardość i godną podziwu ambicję. Przebieg poszczególnej walki: Wieczorek (CWS) pokonał na pkt. Wyszewskiego, sumienniejszy byłby remis; Śmiech (CWS) wypunktował Jaskółkowskiego. Najładniejsza walka dnia; obaj zawodnicy demonstrowali dobrą techni-

kę. I tu sprawiedliwsza byłaby nierozstrzygnięta. Goss. (CWS) pokonał zasłużenie na punkty Chmieleckiego. Zygmunt (CWS) wygrał przez techniczne k. o. w trzecim kole z Hirschem. Bartosiak (CWS) bije w trzecim starciu przez techniczne k. o. Antowskiego. Wasiewicz (CWS) remisuje z Mellerem, oraz w półciężkiej Karpiński (CWS) nieprzekonywująco pokonał Hąskiego.

Mecz o drużynowe mistrzostwo między „IKP” i „Warta” odbędzie się prawdopodobnie 18 bm. w Łodzi.

Piłka nożna

„Warta” ligowa i „Olimpia”. W niedzielę o godz. 11 odbędzie się na boisku „Warty” ten mecz towarzyski.

„Olimpia” i „Sparta” 1:1. Mecz odbył się na boisku „Sparty”, przy przewadze „Olimpii” dla której bramki zdobyli: Pospieszny 2 i Mikołajewski Wincenty 1. Mecz nie został dokończony z powodu nieszczęśliwego wypadku, złamania nogi obrońcy „Olimpii” Baltysa.

„Olimpia” II i „Sparta” II 1:0 (1:0). Gra równorzędna. Bramkę zdobył Lis Czesław.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś po raz 18-ty z rzędu „Akropolis” Wyspiańskiego, największy sukces frekwencyjny tego sezonu. Jutro premiera pierwszej sztuki lżejszego pokroju, przygotowywanych na okres świąteczny najweselsza z fars francuskich „Pani Prezesowa” Hennequina i Webera. W wykonaniu tej doskonałej farsy udział bierze cały niemal zespół teatru pod reżyserją N. Młodziejowskiej.

Teatr Wielki Jadwiga Debicka - Stermich w „Traviacie”

Znakomita śpiewaczka p. Jadwiga Debicka - Stermich wystąpi gościnnie w sobotę w melodyjnej, nieśmiertelnej „Traviacie” Verdiego, kreując jak zwykle po mistrzowsku, jedną ze swych najlepszych partyj — Violetty. Partnerem świetnej artystki będzie ulubieniec naszej publiczności znakomity tenor Kazimierz Czarnecki.

Klub Szyderców pod Kaktusem

występuje w sobotę, dnia 10 b. m. z reprezentacyjnym programem, w którym udział biorą Z. Niwińska, art. Teatru Polskiego (recytacje), Bohdan Nałęcz (autorecytacje), J. Gerzabek, A. M. Swinarski, J. Sztudynger i J. Znaniecki oraz fenomenalny artysta gwizdu J. Kreglewski, znany publiczności z audycji radiowych i płyt gramofonowych, a występujący po raz pierwszy osobiście w „Kaktusie”. Początek o godzinie 9 wieczorem.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Sodalicja Pań Zawodu Kupieckiego sekcja eucharystyczna. Adoracja wspólna odbędzie się dziś o godz. 7 wiecz. w kaplicy przy ul. Zielonej 2. — Walne zebranie sekcji z wykładem ks. moderatora odbędzie się w poniedziałek 12 bm o godzinie 7.15 wiecz. w bibliotece sodalicji przy ul. św. Marcina 69.

— Akad. Koło Czarnkowiec. Zwyczajne zebranie odbędzie się w piątek dn. 9 bm. o godz. 19 w salce p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej.

— K. S. „Sparta”. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę 10 bm o godz. 20 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18.

— Stow. Absolwentów Państwowej Szkoły Budownictwa. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę dnia 10 bm. o godz. 19.30. Na porządku obrad sprawa możliwości zatrudnienia bezrobotnych członków.

— Tow. Ogródków Działkowych im. Tadeusza Kościuszki. Zebranie plenarne w sobotę 10 bm. o godz. 18.30 w restauracji p. Zielińskiego przy Górnej Wildzie 109; wejście tylko z ul. Rolnej.

— Klub atl. sport. „Zbyszko”. Plenarne zebranie odbędzie się w sobotę, dn. 10 bm. o godz. 20 w lokalu p. Binerta przy Moście Chwaliszewskim. Treningi odbywają się regularnie we wtorki i piatki od godz. 18.30 do 20.30 w sali gimnastycznej gimn. im. Bergera przy ulicy Strzeleckiej.

— Klub sport. „Czarni”. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 10 bm o godz. 20 w lokalu p. Frackowiaka przy ulicy Mostowej 13.

— Tow. Powstańców i Wojaków. Poznań - Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę 10 bm o godz. 8 wiecz. w lokalu zebrania p. Kasprzaka, ul. Kilińskiego 15. Bardzo ciekawy referat.

— Tow. Przemysłowców Poznań - Rataja. Plenarne zebranie odbędzie się w

Klara Kaulfussówna

znana Poznańskimi skrzypaczka wystąpi z jedynym koncertem w sobotę, 10. bm., o godz. 20tej na sali Domu Ewangelickiego przy ul. Wjazdowej.

Przypomina się o koncercie młodej wioolinistki Klary Kaulfussówny na sali Domu Ewangelickiego w sobotę 10 grudnia o godzinie 20. Czysty dochód dla biednych parafii Zmartwychwstania Pańskiego na Wildzie. Reszta biletów do nabycia u Szrejbrowskiego i wieczorem przy kasie. zg 17 018

Koncert kompozytorski Feliksa Nowowiejskiego odbędzie się staraniem Tow. Śpiewu im. Moniuszki, dnia 11 (niedziela) bm., o godz. 8 wieczorem w Auli U. P. Program zawiera m. in. najnowsze większe utwory choralne: „Madonna i Kłosa” oraz „Psalm 136”, któremi będzie dyrygował prof. Raczkowski. Cykl solowych pieśni „Wiosna i miłość w słowiańskiej pieśni ludowej” odśpiewa po raz pierwszy znakomity tenor Stanisław Roy. Kompozytor Feliks Nowowiejski odegra swoją II. Symfonię Organową z cyklu dzieł poświęconych w ubiegłym roku otrzymał godność Honorary Membership jednej z najpoważniejszych angielskich instytucji muzycznych — The Organ Music Society w Londynie. Niewątpliwie publiczność gremjalnie poprze artystyczną imprezę zasłużonego Tow. Śpiewu im. Moniuszki i uczy naszego kompozytora. zg 17 033

sobotę dnia 10 bm. o godz. 19 w lokalu posiedzeń p. Przybeckiego. Na porządku obrad ważne sprawy organizacyjne.

— Grono Przyjaciół Sceny Polskiej w Poznaniu. Posiedzenie zarządu 10 b. m. o godz. 20 w lokalu posiedzeń ul. Podgórna 13. Zebranie miesięczne 12 b. m. o godz. 20 w tym samym lokalu.

— „Canaria”, Tow. Hodowli Kanarków i Ochrony Ptaków Leśnych w Poznaniu. Zebranie plenarne w niedzielę, dnia 11 b. m., o godz. 10-tej przed poł. w lokalu p. Jarockiej ul. Masztalarska 8a.

— Stow. Panien św. Teresy — Fara urzędza w niedzielę, dnia 11 bm o godz. 19 w salce parafialnej ul. Gołębia nr. 1 wieczornicę. Wśród licznych niespodzianek odegrany zostanie 4-aktowy dramat „Dla Chrystusa”. Specjalne przedstawienie dla dzieci odbędzie się w tym samym dniu o godzinie 13.30.

— Sodalicja Panien Urzędniczek. Uroczyste przyjęcie do sodalicji w niedzielę 11 bm. w kaplicy sodal. u OO. Jezuitów o godz. 8. Po południu przedstawienie dla biednych o godz. 18 na sali sod. — Zebranie plenarne wyjątkowo w poniedziałek 12 bm o godz. 19.

— Związek Inwalidów Cywilnych oddział Jeżyce. Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 11 bm. o godz. 15 w lokalu posiedzeń u p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18.

— Centralny Związek Zaw. Ogródników Oddział Włpk. Miesięczne plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę 11 b. m. o godz. 18 w lokalu p. Jarockiej. W programie referat dr. Adama Paszewskiego: „Dziedziczność i zmienność”.

— Sodalicja Zawodowych Plegniarzy i Higienistów. Msza św. odbędzie się w niedzielę, dnia 11 bm. o godz. 8 w kaplicy Sióstr Elżbietanek, przy ul. Łąkowej 1-2. Sposobność do spowiedzi św. tegoż dnia przed mszą św. Wieczorem o godz. 19.30 zebranie miesięczne z referatem ks. moderatora w czytelni sodalicji przy ul. św. Marcina 68, m. 17.

— Zw. Cechowej Czeladzi Ciesielskiej. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę 11 bm. o godz. 11 w lokalu p. Koniecznego, ul. Masztalarska 2.

— Tow. Hodowców Gołębi „Kanonier” urzędza w dniu 11 bm o godz. 10 pokaz gołębi pocztowych na salce ogrodu Urbanowo. M. in. będą wystawione gołębie pochodzenia dr. Bricruza.

— „Jutrzenka” Stow. Absolwentek Szkoły Dokszt. Zebranie plenarne odbędzie się 11 bm. o godzinie 10 w szkole.

— Związek Zawodowy Pracown. Przemysłu Odzieżowego Oddział w Poznaniu. Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się 13 bm o godz. 20 w lokalu p. Tomczaka, ul. Wroniecka 13.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 6 grudnia 1932 r.

Franciszek Zieliński, str. sierżant zawodowy, 33 l. Petronela Kobialka, służąca, 26 l. Felicia Wiślicka z d. Englówna, 53 l. Aleksander Orzałkiewicz 2 l. 4 m. 18 d. Bohdan Józef Antczak 6 l. Marja Zborowska z d. Kozłowska, wdowa 87 l. Alfred Sobczyński 20 dni. Zbigniew Brzeziński 9 mies. Jadwiga Nawrotowa z d. Biesiada, 59 l. Marjanna Jagaciakowa z d. Słószarzówna, 73 l. Ferdynand Stache, murarz, 72 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: B. S. z podziękowaniem za otrzymane taski z prośbą o dalsze, 3 zł; — L. Schmidt z podziękowaniem za otrzymane zdrowie 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 753.96 zł.

Na ochronkę Dzieciątka Jezus na terenie P. W. K.: W. S. na gwiazdkę 10 zł; razem z poprzednio pokwitów. 49 zł.

KAPELUSZE jesienne i zimowe DAMSKIE i MĘSKIE

NOWOŚCI
polecane
w wielkim wyborze

Reparacje tańsze
i akuratale

TOMASEK Poczta 9
12 1 501

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **Chael.** Rzemieślnik ten jest obowiązyany do opłacenia świadectwa przemysłowego. Ulgi dla nowowznoszonych budynków są przyznane Ustawą z dnia 22 9 1922 (Dz Ustaw 1922 poz 784); ustawa zwalnia nowowzniesione budynki wraz nadbudówki i przybudówki na lat 15 od podatków od nieruchomości wzgl od podatków budynkowych Z ulg tych korzystają budowle pobudowane do końca 1940 r (pierwotnie 1930 lecz czasokres ten przedłużono rozp Prez Rzpl z 12 9 1930 Dz Ustaw 1930 poz 508). W Rozp z 12 9 1930 przyznano osobom, które do końca 1940 r wybudują domy mieszkalne, prawo potrącenia z ogólnego dochodu, podlegającego podatkowej dochodowemu sum zużytych na budowę z wyłączeniem pożyczek, przewidzianych w Rozp Prez Rzpl z 22 4 1927 o rozbudowie miast. (OK)

— **A. W. 2.** Katalog prasowy Para do nabycia w Polskiej Agencji Reklamowej „Par”. Poznań, ul 27 Grudnia Katalog zawiera p in spis wszystkich dzienników i czasopism polskich, wychodzących na obczyźnie (K.)

— **Z. R. Poznań.** Po 35 latach służby Obecnie około 47 procent uposażenia oraz odpowiednio obliczone dodatki, o ile emeryt ma do nich prawo. (K.)

RADJO

Sobota, dnia 10 grudnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz 11.40 (Warszawa): godz 13.05 koncert gramof; godz 14.00 giełda; godz 16.40 odczyt z Wilna; godz 17.00 audycja dla chorzych ze Lwowa; godz 17.30 płyty gramof; godz 17.40 (W); godz 18.00 audycja młodych talentów; wyk: J. Studzińska (sopran), Z. Winiewska (sopran), Br Szulcówna (fort.); godz 19.23 sygnał czasu; godz 19.30 tr z Warszawy; godz 22.00 sygnał czasu — komunikaty; godz 22.05 (W); godz 22.50 muzyka taneczna.

Warszawa (1412 m) godz 12.10 płyty; godz 13.15 poranek szkolny ze Lwowa; godzina 15.35 słuchowisko dla młodzieży „Wesele laki” Br Ostrowskiej; godz 16.00 płyty; godz 16.40 „Przyczyny zwycięstwa Bolszewików w r 1917” — prof M Zdzichowski (Wilno); g 17.00 audycja dla chorzych ks. Rękasa (Lwów); godz 17.40 odczyt aktualny; godz 18.00 muzyka lekka z rest. Cristal; godz 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze”; godz 19.30 na widnokręgu; godzina 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz 20.00 koncert wieczorny; godz 22.05 koncert chopinowski w wyk Henryka Sztopki; godz 22.40 „Na polskim Podolu” — felj p Tadeusza Nittmana; godzina 23.00 muzyka taneczna z Bodegi.

Programy zagraniczne: Koenigswuster-

hausen (1635 m) 19.40 koncert regionalny, 22.50 muzyka taneczna. **Budapeszt** (550 m) 20.45 koncert organowy; **Praga** (489 m) 19.20 z operetek, 20.30 koncert symfoniczny z Beogradu, 22.45 do 24.00 radiofilm: **Beromuenster** (459 m) 19.45 koncert popularny; **Wiedeń** (516 m) 19.40 muzyka lekka, 20.15 „Sigurd Jorsalfar” Bjornstjerne Bjornsona, muzyka Griega; **Mediolan** (501 m) i **Rzym** (441 m) 20.45 wieczór rozmałości.

Niedziela, dnia 11 grudnia 1932 r.

Poznań (345 m) godz 10.00 nabożeństwo ze Lwowa; godz 12.05 odczyt rolniczy „O używaniu bydła do pracy” — wygl inż p. St Hoser; godz 12.25 „Wyniki kontroli mleczności w roku 1931/32 — wygl p M Próchnicki; godz 12.45 wykład dla gospodyń pt. „O warzywach mniej znanych” — wygl p Wl Kubasikówna; godz 13.05 koncert gramof; godz 16.00 (W); godz 16.25 feljton; godz 16.45 (W); godz 18.00 koncert pieśni polskiej; wyk: Chór męski „Hlasło” pod dyr prof St Kwaśnika K Bojarski, tenor; godz 19.25 słuchowisko z Krakowa; godz 20.00 koncert z Warszawy; godz 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godzina 22.15 płyty gramof; godz 22.30 lekcja tańców; godz 23.00 (Warszawa).

Warszawa (1412 m) godz 10.00 nabożeństwo ze Lwowa; godz 12.15 poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej; wykonawcy: Ork filharm. pod dyr Fritz Mahlera, Collette Franz (skrzypce), W Łozińska (sopran) i M Salecki (tenor); godz.

14.05 „O urządzeniu i prowadzeniu gospodarstw małorolnych” — wygl. inż W. Chmielecki; godz. 14.25 muzyka popularna w wyk. Orkiestry mandol; godz 14.40 „Słuchowisko prawnicze dla rolników” w oprac. mec Z Nadratowskiego; godz. 15.00 d. c. muzyki popularnej; godz 16.00 audycja dla młodzieży; godz 16.25 płyty gramofonowe; godz. 17.00 recital fortepianowy J. Karolvi; godz 18.00 muzyka taneczna; godzina 19.25 słuchowisko z Krakowa; godz. 20.00 koncert popularny; wyk: ork P R. pod dyr J Ozimińskiego, Perkowicz (tenor); godz 22.00 muzyka ze Lwowa; godz. 23.00 orkiestra cygańska z Domu Fukiera.

Programy zagraniczne: **Koenigswusterhausen** (1635 m) 6.35 koncert poranny, 12.15 koncert utw Wagnera, 16.15 audycja kabaretowa, 20.05 koncert symfoniczny, 22.00 tr meczu hokejowego, 22.50 muzyka taneczna; **Budapeszt** (550 m) 19.00 muzyka cygańska, 20.15 słuchowisko, 21.50 muzyka taneczna; **Praga** (489 m) 7.30 koncert poranny, 8.30 koncert org., 9.40 koncert soliistów, 11.00 godzina słowacka, 12.05 koncert południowy, 19.00 muzyka dęta, 20.00 koncert wieczorny, 22.20 muzyka taneczna; **Wiedeń** (516 m) 20.00 operetka: **Mediolan** (501 m) „Książę Igor” op. Borodina; **Rzym** (441 m) „Gwiazda ekranu” opt. Gilberta.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu

Dnia 6 grudnia 1932 r., zmarł po krótkich cierpieniach nasz kochany komiliton, ś. p.

Wacław Krzewiński

Filister zwyczajny Kl Magna-Polonia
Dyrektor Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gniezna

Jego szlachetny charakter i braterskie przywiązanie do Korporacji, dla której poniósł wielkie zasługi, zachowamy w wiecznej pamięci.

Korporacja Akademicka Magna — Polonia
Konwent czynny
Koło Filistrów.

zg 17 022

W dniu 5 grudnia, rozstał się z tym światem, ś. p.

Ks. Kanonik Stanisław Niziński

W Zmarłym tracimy bardzo szczerego i wiernego przyjaciela Darzył rodzinę naszą przez przeszło pół wieku swoją cenną przyjaźnią i wielkim przywiązaniem służąc zawsze pomocą i światłą radą.

Najserdeczniejszą pamięć o czcigodnym Zmarłym w sercach naszych z wdzięcznością zachowamy.

zg 17 023

W imieniu rodziny

Stanisławostwo Niegolewscy.

Niegolewo.

We wtorek, dnia 6 grudnia 1932 r., o godz. 11.30 w nocy, zmarł w Bogu, opatrzony Olejami św., na udar serca, mój najukochańszy mąż, nasz najlepszy ojciec, brat, szwagier i wuj, ś. p.

Franciszek Nowak

Sodalis Marianus

kupiec, przeżywszy lat 60 Pogrzeb odbędzie się dnia 10 bm., o godz 3 ciej po południu, z domu żałoby, ul Woźna 16, na cmentarz Farny. Msza św., za drogiego Zmarłego, odprawi się w sobotę, w kościele Farnym, o godzinie 8-ej.

W nieutulonym smutku
żona, dzieci i rodzina.

Poznań, Śmiglel, Antońka.

zg 17 016

Dnia 7 grudnia, zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, nasz kochany ojciec, ś. p.

Franciszek Jagodziński

przeżywszy lat 71 Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 11. bm., o godz. 2. z domu żałoby, na cmentarz paraf Targowa Górka.

zg 17 021

W ciężkim smutku pogrążone

dzieci z rodziną.

Dzierżnica, p. Nekla.

Odszedł od nas na zawsze, ś. p.

Franciszek Nowak

jeden z najgorliwszych członków naszej organizacji, dla której od samego początku jej założenia nie szczędził czasu, ni trudów. Straciliśmy w Nim długoletniego towarzysza pracy w Zarządzie, światłego doradcę i serdecznego kolegę o kryształowym charakterze. Cześć Jego pamięci!

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Chrześcijan w Poznaniu.

Szanownych Kolegów prosimy o liczny udział w pogrzebie który się odbędzie w sobotę, dnia 10. b. m., o godz. 3-ciej po południu, z domu żałoby przy ul. Woźnej 16. Pg 7 481 49.80

We wtorek, 6 grudnia 1932 r., rozstał się z tym światem, nagle na udar serca, mój kochany mąż, ś. p.

Telesfor Musiał

dentysta

Pogrzeb odbył się dzisiaj dnia 9 grudnia 1932, z kaplicy cmentarnej w Górczynie.

dz 1 936

Pogrążona w smutku

żona.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal” Towarowa 25 tel 8180.

Dnia 7. b. m., zasnął w Bogu, opatrzony Olejami św., ś. p.

Franciszek Nowak

Sodalis Marianus

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 10. 12. 32, o godz. 3 po południu, na cmentarz Farny.

Duszę Zmarłego polecamy modlitwom Szan Członków i upraszamy o liczny udział w pogrzebie pod sztandarem.

Pg 7 496 49.98

Sodalicja Kupców w Poznaniu.

W dniu 6 grudnia 1932 r., zasnął w Bogu, długoletni członek Związku Dentystów, ś. p.

Telesfor Musiał

dentysta.

Cześć Jego pamięci!

zg 17 028

Związek Dentystów

Poznań.

Zach. Ziemi Rzplitej Polskiej.

Szkło

okienne, grodowe, katedrałce, surowe, kruciane, ornamentowe, kolorowe elementy, klt szlifierski itp. lustra i szyby wystawowe poleca Polskie Biuro Sprzedaży Szkła Spółka Akcyjna Poznań Małe Garbary 7 a. telefon 28 62. Oddział w Łodzi ul. Pusta 14.17.

Pp 7179

Data 6 grudnia 1932 r. zmarł przykłądny nasz jubiłat i gorliwy długoletni prezes 100 letniego Grona Obywatelskiego przy kościele Pana Jezusa...

Franciszek Nowak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 10 b. m., o godz. 3-ej po południu, z domu żałoby ulica Woźna 16.

Grono Obywateli przy kościele Pana Jezusa w Poznaniu. zg 170:5

Dnia 6 grudnia 1932 zmarł członek Towarzystwa naszego, s. p.

Franciszek Nowak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 10 b. m., o godz. 15 z domu żałoby ul. Woźna 16.

O liczny udział członków w pogrzebie prosi Towarzystwo Młodych Przemysłowców w Poznaniu. Wypadek 268

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę Droginie nam zwiokom, s. p.

Dr. med. Antoniego Habdank Białobrzskiego i słowili nam tak wiele wzruszających dowodów żalu i współczucia w ciężkim naszym bólu...

Bóg zapłać! żona z córką, brat i rodzina. zg 17031

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki „MADELEINE“

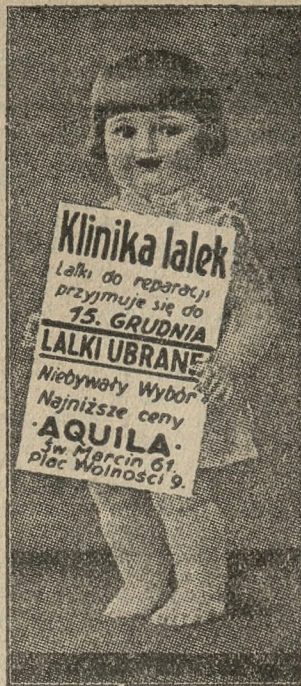
Drowej Magdaleny Poznańskiej wykonuje wszelkie zabiegi, usuwanie zmarszczek, trądzika, łojotoku; wypalanie brodawek...

XII. SALON DE LA MACHINE AGRICOLE

Wystawa ta o światowym znaczeniu odbędzie się w Paryżu między 24 — 29 stycznia 1933. Bilety wstępu oraz katalogi w kilku językach przesyła się na żądanie bezpłatnie i franco.

MAJĄTEK ZIEMSKI

400 ha. ziemi ornej, 100 ha. lasu i jeziora, z kompletnymi inwentarzami i zniwami, pow. Mogilno, sprzedaje się lub zamieni na dobry obiekt czynszowy...

Prz 6 771 45.72

Kto zaryzykuje kupno używanego niepewnego samochodu mogą nabyć nową piękną nowoczesną 4-ro osobową karetkę Model 508 za 7.200 zł. Polski Fiat Poznań, ul. Kantaka 10.

BILARD piramidkowy z kompletem bil i kiji, sprzedam korzystnie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zg 17 020

BRACIA BORKOWSCY Sp. Akc. Oddział w Poznaniu Aleje Marcinkowskiego 23 Telefon 51-20

Jest do wynajęcia trzypokojowe mieszkanie Informacji udziela Spółdzielnia Budowlana „Dom Własny“ Św. Marcina 65 w piątek 6.30 do 8-ej wieczorem...

Do nabycia tylko w aptekach.

KAWIARNIA-CUKIERNIA

w rynku w bardzo ruchliwej dzielnicy Poznania z powodu przejścia innego przedsiębiorstwa zaraz do sprzedania Zgłosz. Kurjer Pozn. zg 17 029

Now wynalezione anodówki

Bezpłatnie ludujemy akumulatory naszym odbiorcom. Zdumiewająca żywotność — bezwzględnie czystszy odbiór 120 voltówi wskazuje więcej 11 z 90 gr. na prowincje pocztą 12 z 30 gr. Wysła wprost z fabryki do odbiorcy. Mat — DEWON, Poznań, Składowa 57.

W sprawie układu zapobiegawczego nad majątkiem Browarów Chełmińskich, Spółki Akcyjnej w Chełmnie, wyznacza się w porozumieniu z Sądem Grodzkim w Chełmnie...

Lista wierzycieli wyłożona będzie w dniu 27 grudnia 1932 w Sądzie Grodzkim w Chełmnie pokój nr 24

Nadzorcy sądowi: (—) Antoni Jeszke (—) Paweł Hądziak.

Magistrat miasta Wielunia nad Notecią ogłasza KONKURS

na stanowisko Kierownika Elektrowni Miejskiej w stopniu dypl. mistrza elektrotechnicznego. Warunki: 1. Nieprzekroczony wiek 35 lat. 2. Obywatelstwo Polskie.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 12.12. br., o godz. 10-tej przy ulicy Grunwaldzkiej nr. 18, sprzedam najwięcej dającym za gotówkę: 1500 butelek szampa Gellings Gount American.

W oknie wystawnym „GOPLANY“

sklepu fabrycznego „GOPLANY“ na placu Wolności

stoi MIKOŁAJ!

W rękę trzyma sztandar z napisem: „Kto słodyczy „GOPLANY“ spróbuje Ten się z kryzysu wykuruje“.

A więc polecamy

naszą Mascotte naszą Rumbe naszą Pomarańczową nasze Fructusy nasze bonbonierki nasze pierniczki-herbatniki i inne niespodzianki.

„GOPLANA“ Fabryka Czekolady Spółka Akcyjna

w Poznaniu. Prz 7 184-48.57

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2305, s 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Naręczona gwiazdka i radość sprawi zegarek pierścionek ślubne obrączki. Ceny od 50tych. Główny kowal: św. Marcina 40, zdg 55 052

Kajak dwuosobowy tania. Przemysłowa 41. m. 2. zdg 55 205
Maszynę do pisania Remington, walizkowa jak nowa. Szamarzewskiego 2, mieszkanie 4. zdg 54 988

Drogerje dobrze zaprowadzona towarami, urządzeniem powiatowe miasto, tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 841

2 piękne wazony większe porcelany „Meissen“ bar. dzo ładna ręczna malatura, okazyjne. Poznański Dom Kom. sowy. Dominikańska 3. Prz 7484 49.86

Pięła taśmowa marki „Samulski“ na 800 mm. mało używana tania sprzedam. Oferty Oredownik Włkp zdg 54 201

Kolekcje obrazów sprzedam artysta malarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 227

Wózec dla lalek, lornetka (perłowa masa) tania. Grudnia 11, mieszkanie 2. zdg 54 985

Oficerski płaszcz używany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 050

Biurko amerykańskie jak nowe, bardzo tania. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Prz 7491-49.93

Futra posładam wielkim wyborze karakulowe całych skór, piżmowce, tchórze, seałowe, popielice, nutria, żebroce różnego rodzaju także wydry bobrai białej lias srebrne. — Sprzedaje po cenach gwiazdkowych dotąd niebywałych. Łajewski, Poznań, Fredry 1. Prz 7343 48.141

Parcela na Osiedlu sprzedam tania za gotówkę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 623

Skunksowy kołnierzyk nowy karskuly materiał ubraniowy sprzedam. Adres wskaze Kurjer Pozn. zdg 55 196

Pani
Walerji Korzeniowskiej serdeczne życzenia imienin. — Prosimy adres. — Uceznice, rg 4571

Dzidzi
serdecznie wieszacie imienin, Bob. zdg 54 916

Prośba!
Kto się żłutuje? — darując biednym studentce piaseczka na zimę. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 144

Ubog
student prosi litosciwych o jakiekolwiek ubranie na zimę. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 143

21 ZGUBY

Zgubiłem
książeczkę wojskową, Tadeusz Przybylski, Górną Włda 152 zdg 55 139

22 ROZMAITE

Akuszka
Kleinwächterowa Poznań, centrum ulica Romana Szymańskiego 2 pierwsze piętro, lewo drug: dom od placu świetokrzyskiego

Swędzenie
ciała, oraz wszelkiego rodzaju wyrzut skórny usuwa krem Lan-Age (z Kogutkiem). Jest idealnie nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych jak i u dzieci. ng 6 675

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Akropolis”, Wyspiańskiego
Sobota, 10. 12. „Pani Prezesowa”, premiera.
Niedziela, 11. 12. godz. 3.30: „Akropolis”.
Niedziela, 11. 12. godz. 8: „Pani Prezesowa”.
Poniedziałek, 12. 12. „Pani Prezesowa”.

Teatr Wielki (Opera): Dziś: „Dziękuję z Holandji”.
Sobota, 10. 12. „Traviata”.
Niedziela, 11. 12. godz. 3: „Dziękuję z Holandji” Ceny niższe.
Niedziela, 11. 12. godz. 8: „Dziękuję z Holandji” Ceny niższe.

Teatr Nowy: Dziś — „Zbyt prawdziwi: aby było dobre”.
Sobota, 10. 12. „Zbyt prawdziwi: aby było dobre”.
Niedziela, 11. 12. godz. 3: „Zygmunt August” po cenach niższych.
Niedziela, 11. 12. godz. 8: „Zbyt prawdziwi: aby było dobre”.
Poniedziałek, 12. 12. „Zbyt prawdziwi: aby było dobre”.

Komedja Muzyczna: — Dziś teatr nieczynny z powodu próby generalnej operetki „Najpiękniejsza z kobiet”.
Sobota, 10. 12. „Najpiękniejsza z kobiet”, premiera.
Niedziela, 11. 12. godz. 3: „Dancing — Bar” po cenach niższych.
Niedziela, 11. 12. godz. 8: „Najpiękniejsza z kobiet”.
Poniedziałek, 12. 12. „Najpiękniejsza z kobiet”.

Teatr Narodowy: Niedziela, 11. 12. „Krzyżacy” o godz. 15, 17.30 i 20-tej.

Kina Apollo i Metropolis
to rekord tanioci i dobrych programów

dg 1850

DZISIAJ W KINIE

Aurora: „Nozna Przygoda”.
Apollo: „Tommy Boy”.
Corso: „Hrabina z Texasu oraz Mój Przyjaciel Harry”.
Colosseum: „Buster Keaton się żeni...”
Metropolis: „Pogromcy Przesłtworzy”.
Muza: „Światła Wielkiego Miasta”.
Oaza: „Upiór Paryża”.
Orzeł: „Krwawy Odwet”.
Odeon: „Flip i Flap w nocnej eskapadzie”.
Roxy: „Tancerz za pieniądze”
Renaissance: „Kłatwa Rodu Mandarynów”.
Sfinks: „Przeżyte jednej nocy”.
Słońce: „Jasnowłosa Sen”.
Tęcza: „Iwona”.
Wilsona: „24 godziny”.

Przedpłata

na miesiąc grudzień 1932 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji z 3.20, w agencjach w mieście z 3.50, z odniesieniem do domu w Poznaniu z 3.70, z odniesieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4.14, kwartalnie z 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce z 7.50, w innych krajach z 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskódo w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Słynna chiromantka
z długoletnią, doświadczoną praktyką, przepowiada przeszłość, teraźniejszość i przyszłość z rak z fizjonomji, grafologji, fotografji i kart. Liczne podziękowania. Przyjmuje od 10-1; od 3-8 wieczór. Franciszka Ratajczaka 15, mieszkanie 10 II piętro. I. wejście w Pasażu Apollu, prawo po schodkach. zdg 54 811

Dla naszych Milusińskich
Bielizna niemiecka wszelkiego rodzaju w wielkim wyborze po cenach nadzwyczaj korzystnych poleca Fabryka Bielizny J. Schaubert, Poznań, ul. Wrocawska 3. Pg 7 186 37,73

Zakład Higieniczny Kosmetyczny
Masaże odtłuszczające, przemiana materji, kosmetyka, indywidualna pielęgnacja twarzy, farbowanie włosów, brwi, usuwanie brodawek, kąpiele elektryczne, lampy kwarcowa, Maserakowa, św. Marcin 74. ng 6 059

Portrety
olejne, akwarele z fotografią i z natury w wykonaniu artystycznym. Poznań Ratajczaka 15, mieszkanie 13. zdg 54 866

Zamieniamy płyty gramofonowe
dobrze utrzymane oraz kupujemy. Jarosz, Fredry 6. zdg 54 970

Salon
mód, pracownia sukien płaszczy, kostjumów najnowszych modeli. Polecamy nasze pracownie futer. Jankowscy, Kreta 23. zdg 55 007

75
manicure farbowanie. Zamkowa 7 I. zdg 55 000

Kilimów
artystycznych pracownia Wierzbicie 13, apter. zdg 55 022

23 OZNAKI

Dla
krewnej. 34 lata, dobra gospodyni z majątkiem, z gotówką 10 tys. poszukuje męża. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 197

Urzednik
sadowy na prowincji, lat 23, pozna celu matrymonjalnym panne. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 105

Poszukuje
na 300 morgowy majątek męża, szlachetnego do lat 36 z majątkiem 40 000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 55 106

24 NAURA

Tanganille oryginalna
uczy Ola Antoszevska
Zielona 3. Pg 7303-48,50

Podhale!
Dzieci do lat 3 przyjmują Willa Szarotka Raba Wyżna Nauka do IV gimn. języki. Cena 150 zł miesięcznie zdg 53 666

Poszukuje
pokoiu za lekcje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 877

Niemieckiego
dzieciom i dorosłym gruntownie udzielam. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 171

Externista
6. klasy humanistyczny niemiecki, pozna innego. Cel współpraca. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 934

Student
udziele laciny tano również za pokoi. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 073

Doktoraty
i studia akademickie droga specjalnych kursów. Dyplomy przy kończeniu studiów. International Academic Bureau. Etablissement Iris, 22 rue St. Augustin, Paris 2^c. France. Tg 763

25 MUZYKA

Pianino
do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 895

26 ROZRYWKA

Kino „Aurora”
Czilo Aldini: Nozna Przygoda. zdg 54 900

Kino „Orzeł”
„Krwawy Odwet”. Gary Cooper Mary Brian i Ryszard Arlen. zdg 54 967

Kino Roxy
Tancerz za pieniądze. zdg 54 991

Dla Mamy
na gwiazdke najlepiej kupic ksiazke do nabozenstwa w księgarni Wilaka na Podgórnjej 10 lub Focha 45. zdg 54 863

27 SZUKA PRACY

Głoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Szofer
inteligentny szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 51 723

Ogrodnik
kawaler, obeznany w swym zawodzie poszukuje posady najchętniej samodzielnej 15 12 lub później. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 54 866

Pomocnik
fryzjerski rok praktyki poszukuje posady. Oferty Stefan Szwak, Damasławek. zdg 54 439

Praktykant gospodarczy
wysoki energiczny syn zawodowego rolnika 4 kl gimnazjum. 2 lata praktyki biurowej półtora rolniczej poszukuje posady zaraz lub później. Miejscowosc, wynagrodzenie obojetne. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 54 014

ZA JĄCE z 4,00
(bez skórki)
stałe na składzie
młode kaczki, kury, indyki, perlice, bażanty
po najniższej cenie
Woźniak i Kosicki
(dawn. Jacob Appel) Pg 7 495-49,85
Aleje Marciakowskiego 7.

Urzednik gospodarczy
lat 35 z 12letnią praktyką i szkoła rolnicza poszukuje posady od 1. I lub 1. IV 33 r. Wymagania skromne Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 54 409

Ksiązkowa
pracująca z prawdziwym zamiłowaniem przymie posade w biurze adwokackim lub t. p. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 456

Urzednik gospodarczy
młodszy z dobrymi świadectwami poszukuje posady od 1. I. 33 roku. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 54 487

Krawcowa
działna poszukuje posady po domach Oferty Kurjer Poznański zdg 54 479

Kierowniczk
filii farbiarni z kilkoletnią praktyką i kaucją poszukuje posady. Łaskawe oferty uprasza do Kurjera Pozn. zdg 54 770

Nauczycielka
freblanka z pozwoleniem muzyczna przymie posade za skromnym wynagrodzeniem. wręczyć w pracach domowych. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 54 864

Absolwent
Państwowej Szkoły Mierniczej w Poznaniu z kilkumiesięczną praktyką miernicza poszukuje odpowiedniej posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 53 823

Ogrodnik
lat 26, obeznany w wszystkich pracach ogrodniczych specjalności chłodowa wczesnych warzyw. prowadzenie plantacji szparagowej znający obsługę palacowa i pszczelnictwo, poszukuje posady zaraz lub 1 stycznia. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 54 870

Sierota
lat 25, inteligentna lepszej rodziny, znająca szyć, haftowanie, gospodarstwo domowe poszukuje jakiegokolwiek posady zaraz lub 15. miejscowosc obojetna także w składzie lub do dzieci. Posiada dobre świadectwa Oferty Kurjer Poznański zdg 54 881

Leśnik - bażantarnik
czteroletnia praktyka, samotny, lat 24, po wojskowskiej, skromnych wymaganiach, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia: Rafiński, Toruń ul. Słowackiego 140. zdg 54 015

Krawcowa
szuka pracy poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 897

Dziewczyna
umiejąca dobrze gotować, szuka posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 898

Biuralistka
młodsza, władająca językiem polskim i niemieckim, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 909

Fryzjerka manicurzystka
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 884

Ogrodnik
kawaler po wojskowskiej, dobrym poleceniami poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 54 915

Służaca
poszukuje posady od 15-go do wszystkich. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 003

Panna
z lepszej rodziny znająca szyć, kroi, prasowanie oraz gotowanie, władająca biegle językiem niemieckim, szuka posady. Wyjedzie do Warszawy lub innego miasta. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 55 157

Dziewczyna
starsza szuka posady do dzieci, lekkich prac domowych Oferty Kurjer Poznański zdg 55 178

Młodsza
dziewczyna czysta, poszukuje posady do lekkich prac domowych lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 179

Dziewczyna
sumienna, pracowita, inteligentna, umiejąca gotować i robićki, z dobrymi świadectwami, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 184

Praczk
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 914

Kucharz
kawaler, samodzielny, zna dobra oszczedna kuchnie jak również przyrządzać bufet a la Hawelka, poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 55 202

Krawcowa
pierwszorzędna biegła szuka pracy po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 939

Krawcowa
poszukuje pracy po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 938

Ksiązkowa
bilansistka znająca wszelkie prace biurowe oraz pisanie na maszynie, poszukuje posady zaraz lub później Oferty Kurjer Poznański zdg 55 051

Gospodyni - kucharka
poszukuje posady w mieście lub majątku. Miejsowosc obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 053

Uczciwa
zdrowa, inteligentna lat 18, praktyka szuka posady do składu, dzieci zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 55 140

Szukam
posługi z praniem od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 079

Krawcowa
poszukuje posady w szwalni, Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 55 088

Panienka
lat 20 inteligentna uczciwa poszukuje posady ekspedjentki — branża obojetna Oferty Kurjer Poznański zdg 55 100

Nadszwajcar
lat 30, od dzieciństwa w zawodzie z najlepszym doświadczeniem i dobrymi świadectwami, poszukuje od 1. 4. 33 posady do większej dzianej posady w Poznanskiem przy 150 krowach Okolica obna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 55 129

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, chętna do wszystkiego, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 114

Kucharka
i dziewczyna poszukują posady, miejscowosc obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 090

Absolwentka
kursów handlowych Preissa z dobre świadectwem oraz 5 klas gimnazjum szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 178

Uczennica
z niedokończoną nauką poszukuje posady do składu cukierków lub jako bufetowa Oferty Kurjer Poznański zdg 54 180

Zdrowa
uczciwa, inteligentna, lat 18, praktyka, biegła do składu dzieci zaraz poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 54 602

Kucharka
samodzielna szuka posady w restauracji lub prywatnie. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 875

Praczk
sumienna czysto pierze. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 821

Panna
lat 36, znająca wykwinna kuchnie gospodarstwo domowe, oraz krawieczyzna, szuka posady go spodyni lub do wyreczenia pani domu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 168

Krawcowa
na plaszcze suknie damskie szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 170

Osoba
dobrze poleciona szyćiem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 171

Ekspedjentka
rzeźnika przystojna, wymowna, poszukuje posady od 1 stycznia. Oferty Kurjer Pozn zdg 54 470

Praczk
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 480

Młody
technolog elektryk da do 2 000 zł za jakakolwiek posade Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 54 677

Poszukuje
portierstwa zaraz znam wszelkie prace centralne ogrzewanie, światło elektryczne. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 453

Dzieln
manikurzystka, fryzjerka szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 447

Dzieln
fryzjerka, manikurzystka szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 446

Dziewczyna
uczciwa pracowita szuka posady z gotowaniem od 1. I. 33 r. lub 15 12 32 r. również zajelaby sie pomocą w składzie. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 54 821

Ogrodnik
starszy samotny pracowal samodzielnie polecena dobre poszukuje posady Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 54 073/4

1 000
kaucji za pracę jako inkasent, woźny lub podobna. Badowski, Wrzesnia, Legji Wrzesńskiej 2. zdg 54 418

Poszukuje
posady do składu piekarskiego lub restauracji z kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 248

28 WOLNE MIEJSCA

Fryzjerka manicurzystka
poleciona potrzebna niedziele. — Zgłoszenia 3—4 3—9 wieczorem. Wrocławska 31, parter, wchód Jaskółczej. zdg 55 160

Dziewczyna
zdrowej, uczciwej, potrzebna. — Pradzińskiego 48, m. 9. zdg 55 095

Woźny - inkasent
potrzebny od zaraz. Zgłoszenia Bartmiński, Poznań, Warszawska 5. zdg 55 121

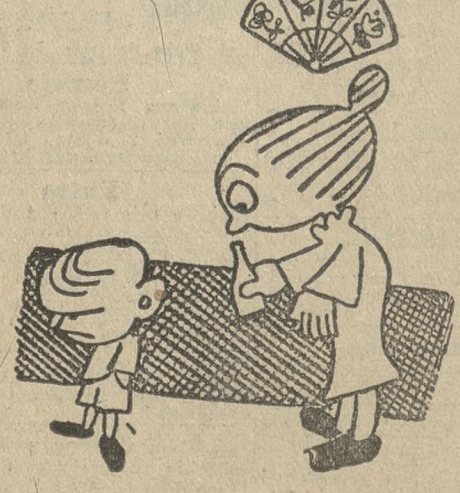
Fryzjerski
pomocnik potrzebny zaraz. Zamkowa 6. zdg 55 042

Potrębna
posługa. Matejk; 67 m. 9. zdg 55 185

Fryzjerka
na pensje. Bydgoska 5. zdg 55 167

Administratork
do majątku w Malopolsce leśnicza poszukuje się. Zgłoszenia pisemne wraz z odpisami świadectw pod „Administrator” do Biura Dzienników „Ruch” Kraków ul. Szczenińska 9. ng 6 852

Humor zagraniczny

— Wypij, syneczku rycynusik. Pomyśl, ile biednych dzieci chciałyby zażyć tak dobrego oleju rycynowego! (London Opinion). S. F.

Ogłoszenia

na stronie 6-4mowej 25 gr. na stronie 4-4mowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potoczniemi 200 gr. od 1-mowego milim. nia porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do wydania wieczornego „drobne” do godz. 12, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Z różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.